

**ФАКУЛТЕТ ЗА ПРАВНЕ И ПОСЛОВНЕ СТУДИЈЕ ДР ЛАЗАР ВРКАТИЋ
НОВИ САД, БУЛЕВАР ОСЛОБОЂЕЊА БР. 76**

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

НОВИ САД, јун 2024.

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Извештај о оцењивању квалитета студијских програма, наставе, оцењивању студената, уџбеника и литературе, библиотечких и информатичких ресурса, ненаставне подршке и процеса управљања Факултета за правне и пословне студије др Лазар Вркатић у Новом Саду (у даљем тексту: Факултет) сачинила је Комисија за самовредновање и оцењивање квалитета, коју је именovalo Наставно-научно веће Факултета, дана 03. јуна 2024. године, у следећем саставу:

1. Др Раде Богојевић, доцент, председник Комисије;
2. Др Јелена Достанић, професор, члан;
3. МА Никола Олбина, асистент, члан;
4. МА Наташа Агбаба, асистент, члан;
5. Предраг Војводић, студент, члан;
6. Лазар Шупић, ненаставног особље, члан;
7. Јасмина Живанов, ненаставно особље, члан.

Комисија за самовредновање и оцењивање квалитета има седам чланова од којих су четири члана наставно особље, два члана ненаставно особље и један представник студената. Комисија је током периода од 2020. до 2023. године ([Прилог 3.1](#)) континуирано радила на прикупљању документације, анализирању показатеља стандарда и изради Извештаја, који потписује актуелни састав.

У поступку самовредновања процењена је испуњеност свих стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета Факултета, које је усвојио Национални савет за високо образовање. Извештај о самовредновању написан је према Упутству за припрему извештаја о самовредновању, које је дала Комисија за акредитацију високошколских установа.

Извештај о самовредновању састоји се од три дела и садржи:

1. Основне податке о Факултету,
2. Податке којима се, у осигурању квалитета, одговара на сваки стандард прописан Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа које је донео Национални савет,
3. Прилоге и табеле на основу којих је сачињен Извештај о самовредновању - који се налазе у оквиру релевантног стандарда.

ДЕО ПРВИ

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ФАКУЛТЕТУ

Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић, основан је 2005. године. Наиме, Републички савет за развој универзитетског образовања, решењем бр. 612-00-021/2003-04, од 13. јуна 2005. године дао је сагласност на Елаборат о оправданости оснивања Правних и пословних студија са седиштем у Новом Саду. Републички савет је

том приликом констатовао да постоје услови које су оснивачи обезбедили за почетак рада и обављање делатности Факултета у односу на планирани број студената као и усклађеност предлога наставног плана и програма студија са достигнућима науке.

Секретаријат АПВ за образовање и културу, решењем бр.106-022-00718/2005-01 и бр. 106-022-00813/2005-01 од 21. новембра 2006. године је утврдио да Факултет за правне и пословне студије у Новом Саду, који се налази у ул. Грчкошколска број 2, испуњава услове у погледу потребног броја наставника за остваривање плана и програма, простора, опреме и наставних средстава за почетак рада и обављање делатности на првој години основних студија и на осталим годинама основних студија. Утврђено је да решења важе до издавања дозволе за рад у складу са новим Законом о високом образовању. Дозволе за рад Факултет је добијао хроноошки следећим редоследом:

1. Дозвола за рад бр.: 106-022-00467/2008-01 од 31. 10. 2008. г.
2. Дозвола за рад бр.: 106-022-00681/2009-03 од 10. 06. 2010. г.
3. Дозвола за рад бр.: 114-022-42572012-01 од 31. 01. 2013. г.
4. Дозвола за рад бр.: 114-022-885/2013-01 од 21. 01. 2014. г.
5. Дозвола за рад бр.: 142-022-623/2020-02 од 09. 02. 2021. г.
6. Дозвола за рад бр.: 142-022-553/2023-02 од 04. 10. 2023. г.

После усвајања новог Закона о високом образовању Републике Србије („Сл. Гласник РС“, бр. 76/05), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, 12. априла 2008. године, у оквиру 1. циклуса процеса провере квалитета и акредитације, утврдила је да су испуњени сви законски услови и издала уверење о акредитацији Факултета академских студија за правне и пословне студије, са седиштем у Новом Саду, ул. Грчкошколска бр. 2, као првом приватном акредитованом Факултету академских студија у Републици Србији.

- Испуњени услови - Решење о испуњености услова Покрајинског секретаријата за образовање бр.:106-022-00718/2005-01 од 12. 01. 2006. г.
- Уверење о акредитацији установе бр.: 612-00-01445/16/2007-04 од 04. 07. 2008. г.
- Факултет улази у састав универзитета Унион, Допуна уверења о акредитацији високошколске установе бр.: 612-00-01677/2013-04 од 11. 10. 2013. г.
- Акредитација установе (Факултет) бр.: 612-00-01221/2012-04 од 21. 06. 2013. г.
- Акредитација установе (Факултета) 612-00-00323/8/2018-03 од 30. 07. 2020. г.
- Акредитација установе (Факултета) 612-00-00323/11/2019-03 од 26. 10. 2020. г.

Након акредитације Факултета, извршене су акредитације студијских програма:

1. Пословна психологија

- **прва акредитација**

- Основних академских студија Пословна психологија, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-01445/16/2007-04, од 4. 07. 2008. г;
- Дипломских академских студија Пословна психологија, решењем бр. бр. 612-00-01445/16/2007-04, од 18. 12. 2008. г;

- Мастер академских студија Психотерапија, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-02118/2011-04 од 23. 11. 2012. г;
- **Реакредитација**
 - Основних академских студија Пословна психологија, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-01221/2012-04 од 21. 06. 2013. г;
 - Мастер академских студија Пословна психологија, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-01221/2012-04 од 21. 06. 2013. г;
- **Реакредитација**
 - Основних академских студија Пословна психологија, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-00328/8/2018-03 од 24. 08. 2020. г;
 - Мастер академских студија Пословна психологија, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-00333/8/2018-03 од 24. 08. 2020. г;
 - Мастер академских студија Психотерапија, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-00332/8/2018-03 од 24. 08. 2020. г;

2. Безбедност и криминалистика

- **прва акредитација**
 - Основних академских студија Менаџмент у пословно-цивилној безбедности, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-01445/4/2007-04, од 19. 05. 2008. г;
 - Дипломских академских студија Менаџмент у пословно-цивилној безбедности, решењем бр. бр. 612-00-01445/6/2007-04, од 19. 05. 2008. г;
- **Реакредитација и промена назива или режима**
 - Четворогодишњих основних академских студија Безбедност и криминалистика, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-01221/2012-04 од 05. 07. 2013. г;
 - Мастер академских студија Безбедност и криминалистика, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-01221/2012-04 од 25. 10. 2013. г;
- **Реакредитација**
 - Основних академских студија Безбедност и криминалистика, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-00329/8/2018-03 од 24. 08. 2020. г;
 - Мастер академских студија Мултидисциплинарне форензичке студије, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-00334/8/2018-03 од 24. 08. 2020. г;
 - Мастер академских студија Безбедност, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-00335/8/2018-03 од 24. 08. 2020. г;

Од школске 2023/2024. године на академске Мултидисциплинарне форензичке студије нисмо уписивали студенте, због малог интересовања за студирање.

3. Право

- **прва акредитација**
 - Основних академских студија Право, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-01445/16/2007-04, од 8. 01. 2009. г;
 - Дипломских академских студија Право, решењем бр. бр. 612-00-01445/16/2007-04, од 8. 01. 2009. г;
- **реакредитација**
 - Основних академских студија Право, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-01221/2012-04 од 14. 06. 2013. г;
 - Мастер академских студија Право, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-01221/2012-04 од 14. 06. 2013. г;
- **Реакредитација**
 - Основних академских студија Право, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-00327/8/2018-03 од 24. 08. 2020. г;
 - Мастер академских студија Право, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-00330/8/2018-03 од 24. 08. 2020. г;

4. Енглески језик

- **прва акредитација**
 - Основних академских студија Енглески језик, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-782/2008-04, од 28. 08. 2009. г;
 - Мастер академских студија Енглески језик, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-1169/2010-04 од 08. 07. 2011. г;
- **промена назива или режима**
 - допуна уверења прелазак са 3 на 4 године основне студије Уверење комисије за акредитацију бр.: 612-00-0122172012-04 од 05. 07. 2013. г;
 - допуна уверења прелазак са 2 на 1 годину мастер студије Допуна уверења о акредитацији комисије за акредитацију бр.: 612-00-0122172012-04 од 05. 07. 2013.г;
- **реакредитација**
 - Основних академских студија Енглески језик, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-00551/2014-04, од 23. 01. 2015. г;
 - Мастер академских студија Енглески језик, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-00552/2014-04 од 23. 01. 2015. г;
- **Реакредитација**
 - Основних академских студија Енглески језик, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-00326/8/2018-03, од 24. 08. 2020. г;

- Мастер академских студија Енглески језик, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-00331/8/2018-03, од 24. 08. 2020. г;

5. Пословна економија

- **прва акредитација**
 - Основних академских студија Пословни менаџмент, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-1169/2010-04, од 1. 07. 2011. године;
- **промена назива или режима**
 - Основних академских студија Пословна економија, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-02118/2011-04 од 26. 10. 2012. године;

Од школске 2015/2016. године на основне академске судије Пословна економија нисмо уписивали студенте на прву годину студија, због малог интересовања за студирање.

6. Акредитација наставне јединице *изван седишта у Нишу*

1. Право

- **прва акредитација**
 - Основних академских студија Право јединица ван седишта Ниш, решењем Комисије за акредитацију и проверу квалитета, бр. 612-00-00505/2012-04 од 08. 11. 2013. г;

На свечаности одржаној 11. јуна, 2010. године у Новом Саду, Покрајински секретар за образовање др Золтан Јегеш уручио је дозволу за рад проф. др Мирјани Францешко, директору Факултета. Дозволом за рад, након успешног процеса акредитације Факултета „Факултет за правне и пословне студије“, као првој приватној акредитованој високошколској установи у Србији, одобрено је право на наставу на академским студијама првог и другог степена, односно извођење студијских програма основних и дипломских академских студија.

Факултет, у марту месецу 2011. године, се преселио у нову четвороспратну зграду која се налази у Новом Саду на Булевару ослобођења број 76. Ова зграда је адаптирана, преуређена и модерно опремљена наставним училима за потребе извођења савремене наставе.

На Факултету је основана Фондација “Проф. др Лазар Вркатић” јуна 2008. год. од стране породице покојног професора др Лазара Вркатића, оснивача Факултета, с циљем очувања успомене на његов педагошки, научни, интелектуални, хуманитарни и друштвено ангажовани рад. Прва група стипендија намењена је матурантима, друга студентима Факултета, а трећа дипломираним студентима филозофије са подручја Републике Србије. На овај начин Фондација жели да промовише идеале проф. Вркатића, оснивача Факултета, а то су: вера у велике интелектуалне и сазнајне потенцијале младих људи кроз њихов научни или уметнички рад у редовном школовању и усавршавању, без обзира на њихово тренутно економско окружење, као и подстицање спознаје и истраживања на путу ка личном усавршавању и постизању друштвених и хуманитарних циљева. Други циљ

Фондације је да се промовише научни и интелектуални рад професора Вркатића путем електронског и штампаног издаваштва, организовањем трибина, тематских вечери, приказа, као и кроз учествовање и подржавање научних и других скупова у областима стваралаштва и интересовања професора Вркатића, као и његовог друштвено-хуманистичког и јавног деловања.

Визија Факултета је да се формирају високи критеријуми стварања практичне примене знања и на тај начин постанемо једна од најсавременијих и најквалитетнијих приватних високошколских установа у Србији и региону.

Основна мисија Факултета је образовање квалитетних и креативних стручњака који ће бити оспособљени за активно укључивање у друштвене и привредне токове. Структура, концепција и начин реализације студија првог и другог нивоа високог образовања су усмерени на усвајање како теоријских, тако и практичних знања и вештина примењљивих у пракси.

Квалитет се заснива на компетентном наставном кадру и студентима. У фокусу наших активности су студенти којима је неопходно пренети знање и развити моралне и људске вредности. Пружамо им логистичку подршку у даљој професионалној оријентацији. Наша мисија је да развијемо научноистраживачки рад кроз научно истраживачке пројекте и учешће наставника и студената на научно стручним скуповима.

Као саставна делатност високо образовне институције је и издавачка делатност (уџбеничка литература, зборник радова и научни часопис „Civitas“). Њене функције су да омогући стручну афирмацију наставника и обезбеди основну уџбеничку литературу за студенте. Како бисмо реализовали нашу визију и мисију, одредили смо следеће циљеве пословања: Конципирање и организовање наставних планова и програма који су у потпуности прилагођени европским стандардима и усаглашени са законским одредницама; континуирани рад на усавршавању и развоју нивоа студија и наставних планова и програма; развој позитивног става студената према учењу и практичној примени усвојеног знања; успостављање сарадње са образовним институцијама у земљи и иностранству у циљу побољшања квалитета наставног процеса; континуирано улагање у професионално усавршававање запослених; успостављање двосмерне сарадње са правним и пословним институцијама у земљи и иностранству; укључивање у домаће и међународне истраживачке пројекте и др.

Академске студије, основне и мастер, садрже адекватно одабране наставне предмете, а структуре програма су усаглашене са трендом реформи у процесу стицања високообразовних звања у Европи у оквиру Болоњског процеса и ЕХЕА (*European Higher Education Area*), а ове савремене наставне планове и програме, изводе еминентни стручњаци из земље и иностранства. Студијски програми нуде студентима структуру наставних предмета који су у складу са најновијим научним достигнућима у свету из одређене научне области. Праћење савремених трендова у одређеним научним областима на одређеним наставним предметима дефинисано је најновијом обавезном и широм литературом која прати трендове и нуди најновија знања из одређених научних области. Оваква структурираност омогућиће студентима да лакше упореде своје квалификације са сличним квалификацијама које су стекли студенти на другим европским високообразовним институцијама, као и могућност унапређења студијске размене или наставка студија на некој сличној високообразовној институцији у Европи, што је претпоставка за будуће интеграционе процесе и слободну размену интелектуалних ресурса у Европи.

ДЕО ДРУГИ

ПОДАЦИ КОЈИМА СЕ, У ОСИГУРАЊУ КВАЛИТЕТА, ОДГОВАРА НА СВАКИ СТАНДАРД ПРОПИСАН ПРАВИЛНИКОМ О СТАНДАРДИМА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА КОЈЕ ЈЕ ДОНЕО НАЦИОНАЛНИ САВЕТ

СТАНДАРДИ ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА

- Стандард 1:** Стратегија обезбеђења квалитета
- Стандард 2:** Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета
- Стандард 3:** Систем обезбеђења квалитета
- Стандард 4:** Квалитет студијског програма
- Стандард 5:** Квалитет наставног процеса
- Стандард 6:** Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада
- Стандард 7:** Квалитет наставника и сарадника
- Стандард 8:** Квалитет студената
- Стандард 9:** Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса
- Стандард 10:** Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке
- Стандард 11:** Квалитет простора и опреме
- Стандард 12:** Финансирање
- Стандард 13:** Улога студената у самовредновању и провери квалитета
- Стандард 14:** Систематско праћење и периодична провера квалитета

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности

а) Опис стања

Факултет је прихватио вредности и принципе савременог европског високог образовања поштујући стандарде и смернице Националног савета за високо образовање. Постоји чврсто опредељење за успостављање институционалног система управљања квалитетом, као и за изградњу организационе културе квалитета, чије ће функционисање допринети и обезбедити перманентно праћење, процену, и унапређење квалитета у свим областима рада Факултета.

Савет Факултета усвојио је Стратегију обезбеђења квалитета усвојена 29. 08. 2011. године, а измењена у погледу назива високошколске установе на седници Наставно-научног већа од 24. 02. 2014. године (у даљем тексту: Стратегија) који представља први стратешки развојни документ из области обезбеђења квалитета високог образовања.

Текст [Стратегије](#) је објављен на огласној табли и на интернет страници са циљем да се са њим упознају сви студенти, наставно и ненаставно особље, као и шира јавност. Стратегијом су дефинисани принципи, мисија, циљеви, полазне основе, мере за обезбеђење квалитета, организациона култура квалитета, повезаност образовне, научноистраживачке и стручне делатности, субјекти обезбеђења квалитета, као и акциони план.

Циљ израде и реализације Стратегије јесте остваривање Законом постављених циљева, визије, даљег развоја високог образовања на Факултету у смислу унапређења, побољшања квалитета студијских програма, наставе и услова рада, повећања ефикасности образовања, смањења дужине студирања; унапређења наставног и ненаставног кадра; пружања подршке и доприноса економском и друштвеном развоју локалне заједнице; промовисање мобилности студената, наставника и сарадника, као и развој образовања током читавог живота.

Стратегијом је потенцирана одговорност за праћење, унапређивање и развој квалитета рада. Она даје смернице наставном и ненаставном кадру за обављање њихове делатности у складу са високим стандардима квалитета. Крајњи циљ оваквог опредељења и пословне политике јесте оспособљавање квалитетних младих стручњака, који ће се активно укључити у сферу рада.

Факултет је стратешки опредељена да у свом раду повезује образовну, научно-истраживачку и стручну делатност. Ово опредељење је полазна основа при вођењу кадровске политике, те су у наставни процес укључени наставници са богатим образовним, научно-истраживачким и стручним искуством.

Задатак Факултета је да унапређује знање и учење у току целог живота у друштву знања, да стимулише креативност, да промовише универзалне вредности у циљу савременог образовања. Овај задатак се остварује кроз следеће активности:

- стимулише студирање уз рад,
- организује бројне [трибине](#) о актуелним друштвеним проблемима,
- стимулише креативност студената у току наставе, организује различите ваннаставне активности (нпр. Организовање спортских игара, посете државним и јавним институцијама и приватним компанијама, организовање

друштвено-едукативних игара, организовање учешће студената на манаџеријадама, правнијадама и сл.)

- организује промоцију монографија, књига и др.

Наша визија је да формирамо високе критеријуме стварања практичне примене знања и на тај начин постанемо једна од најсавременијих и најквалитетнијих приватних високошколских установа у Србији и региону. Основна мисија Факултета је образовање квалитетних и креативних стручњака који ће бити оспособљени за активно укључивање у друштвене и привредне токове. Структура, концепција и начин реализације студија првог и другог нивоа високог образовања су усмерени на усвајање како теоријских, тако и практичних знања и вештина применљивих у пракси. Операционализација наведеног опредељења на Факултету се остварује на следећи начин:

- континуирана едукација наставника и сарадника са циљем да се у наставном процесу врши трансфер знања ка пракси, нпр. анализа примера из праксе, разрада теоријских модела кроз проблемске ситуације и сл.,
- организовање стручне праксе на свим студијским програмима (нпр. током 2020/21, 2021/22, 2022/23. године наши студенти су сваке године били на пракси у више од 40 организација),
- организујемо гостујућа предавања стручњака из праксе,
- повезивање теорије и праксе омогућујемо запошљавањем наставника који имају вишегодишње практично искуство и друго.

Мере за обезбеђење квалитета

Мере за обезбеђење квалитета су екстерна контрола и интерне мере за обезбеђење квалитета. Под екстерном контролом се подразумева:

- Спољашња провера квалитета, коју врши Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на основу стандарда које је прописао Национални савет за високо образовање;
- Акредитација Факултета, на начин, у роковима и по поступку који је прописан Законом;
- Провера квалитета од стране других институција, које се ангажују по потреби.

У интерне мере за обезбеђење квалитета спадају:

- Усаглашавање са Стандардима, које је усвојио Национални савет за високо образовање и то: Стандардом за акредитацију високошколских установа и студијских програма и Стандардом за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа;
- Обавезно самовредновање наставног процеса, оцена квалитета студијских програма и квалитета управљања на Факултету у интервалима од највише три године, а по потреби и чешће;
- Формирање Комисије за самовредновање и обезбеђење квалитета, која се састоји од наставника, ненаставног особља и студената са задатком да прати и контролише квалитет високог образовања на Факултету, као и да предлаже мере за унапређење квалитета и даљег развоја високог образовања;

- Обезбеђење кадрова и инфраструктуре за прикупљање и обраду података који су значајни за анализу и оцену квалитета и степена успешности у остваривању постављених циљева и задатака;
- Међународна сарадња, која се огледа у размени наставника и студената, реализацији заједничких пројеката, издавачкој делатности и др;
- Успостављање сарадње са послодавцима и дипломираним студентима у циљу добијања повратне информације о квалитету студијских програма и компетенција које су стекли дипломирани студенти по завршетку студија (примена стечених знања у пракси);
- Обезбеђење ресурса за унапређење квалитета: просторних, кадровских, организационих, материјалних и техничких;
- Промовисање и изградња културе квалитета на Факултету, као и стручно усавршавање особља које активно учествује на семинарима, радионицама, размени искустава и информација са другим домаћим и мађународним институцијама;
- Уочавање, анализа и примена искустава водећих високошколских установа;
- Обезбеђење активног учешћа студената у активностима Факултета, пре свега преко студентског парламента;
- Обавезно јавно публиковање резултата вредновања квалитета на интернет страници Факултета;
- Стална контрола примене мера за обезбеђење квалитета уз потребну финансијску подршку, као и подршку највишег руководства у реализацији ових мера.

Субјекти обезбеђења квалитета

Субјекти обезбеђења квалитета су сви запослени на Факултету и студенти, који имају право и обавезу да раде на обезбеђењу квалитета кроз одговарајућа тела, као што су: Савет, Декан, продекани, Наставно-научно веће, Комисија за проверу квалитета, катедре, остала радна тела и Студентски парламент.

Права и обавезе свих субјеката обезбеђења квалитета регулисане су Статутом и другим општим актима Факултета.

Области обезбеђења квалитета

Факултет је утврдио области које ће систематски пратити и унапређивати квалитет, у циљу постизања постављених основних задатака и циљева, и то:

- студијске програме,
- настави процес
- наставно особље,
- научноистраживачке активности,
- оцењивање студената,
- уџбенике и литературу,
- библиотеку,
- техничке и информатичке ресурсе,

- простор и опрему,
- ненаставно особље,
- процес управљања, и
- јавност рада.

б) SWOT анализа

S (СНАГА)

1. Добијање акредитације у првом циклусу +++
2. Добијање реакредитације установе и студијских програма у законском року +++
3. Структура и садржај студијских програма (од којих су неки јединствени на подручју Србије: Менаџмент у пословно-цивилној безбедности, Безбедност и криминалистика, Пословна психологија, Психотерапија и Енглески језик) +++
4. Локација Факултета +++
5. Услови за савремено извођење наставе +++
6. Компетентан научно-наставни кадар, који је високо оцењен од наших студената +++
7. Континуирано спровођење политике квалитета +++
8. Подстицање кадрова за даље усавршавање ++
9. Акредитација научно-истраживачког рада +++
10. Довољан број чланова Комисије за проверу квалитета +++
11. Техничка опремљеност по савременим захтевима за извођење наставе +++
12. Повезаност образовне, научноистраживачке и стручне делатности +++

W (СЛАБОСТИ)

1. Отежано учешће у развојним и стручним пројектима које финансира министарство за науку Републике Србије +++
2. Ниво предзнања уписаних студената на појединим студијским програмима ++
3. Недовољна заинтересованост студената за научно истраживачки рад кроз учешће на научним скуповима ++
4. Још увек недовољно учешће у научно-стручним пројектима ++

O (МОГУЋНОСТИ)

1. Сарадња са различитим привредним субјектима у облику праксе, стицање практичног знања и могућности запошљавања +++
2. Могућност унапређења квалитета кроз рад поткомисија у оквиру сваке Катедре ++
3. Треба градити институционално праћење наших садашњих и бивших студената ++
4. Треба разрадити институционални и визуелни идентитет +++
5. Нови јединствени студијски програми ++

T (ОПАСНОСТИ)

1. Тешка привредна и економска ситуација у друштву +++
2. Систематско фаворизовање државних факултета и опште друштвено (оправдано и непоравдано) неповерење у привате факултета +++

Квантификација процене напред наведених категорија дефинисана је на следећи начин:

+++ високо значајно

++ средње значајно

+ мало значајно

0 без значаја

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 1:

*На основу изнетог, може се закључити да је **испуњен Стандард 1.***

У складу са опредељењем које је дефинисано и исказано у делу Стратегије који носи назив: „Мере за обезбеђење квалитета“, неопходно је предузети следеће:

- да надлежни органи Факултета врше периодично преиспитивање и унапређење Стратегије, на основу увида у резултате функционисања система управљања квалитетом, на начин и по поступку како је то утврђено Правилником о самовредновању установе и студијских програма;
- да Стратегија буде перманентно операционализована одговарајућим акционим плановима, у складу са полазним основама које су дефинисане у Стратегији, односно активности усмерене на реализацију уочених могућности као што је: увођење система стипендирања студената од стране успешних компанија, осмишљавање нових студијских програма за које постоји интересовање студената, али и могућност запошљавања;
- осмишљавање и реализација активности усмерених на превазилажење проблема (опасности), као што су ширење свести код студената и шире друштвене јавности путем трибина, чланака, гостовања у медијима, о значају унапређења квалитета пословања као друштвене вредности.

г) Показатељи и прилози за Стандард 1:

Прилог 1.1. Стратегија обезбеђења квалитета

Прилог 1.2. Правилник о самовредновању установе и студијских програма (који садржи мере и субјекте за обезбеђење квалитета)

Прилог 1.3. Акциони план за обезбеђење квалитета.

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

Високошколска установа утврђује начин (стандарде) и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

а) Опис стања

Факултет је, као посебан документ, усвојио [Стандарде и поступке за обезбеђење квалитета](#) за сваку област, који обухвата Стандарде за самовредновање и оцењивање квалитета високошколске установе, које је донео Национални савет за високо образовање Републике Србије. Полазна основа у области обезбеђивања и управљања квалитетом су следећа документа:

- Закон о високом образовању Републике Србије,
- Болоњска декларација, коју је потписала Република Србија 2003. године,
- Правилник о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа из 2014. године.
- Правилник о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа, кога је донео Национални савет за високо образовање Републике Србије 2017. године,
- Правилник о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа, кога је донео Национални савет за високо образовање Републике Србије 2019. године.

На основу претходно наведених аката, Факултет је својим општим актима разрадио стандарде и поступке за обезбеђење квалитета, као што су:

- Статут;
- Статут студентског парламента;
- Стратегија обезбеђења квалитета;
- Правилник о самовредновању установе и студијских програма;
- Правилник о уџбеницима и другим наставним средствима;
- Акциони план за обезбеђење квалитета;
- Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета;
- Правилник о додели ЕСПБ;
- Правилник о полагању испита;
- Правилник о мастер раду;
- Правилник о упису студената;
- Правилник о изборним предметима;
- Правилник о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа на Факултету за правне и пословне студије др Лазар Вркатић;
- Правилник о избору у ненаставничка звања;
- Правилник о избору у ненаставничка звања ван радног односа;
- Правилник о школарини;
- Кодекс о академског интегритету.

Применом усвојених аката Факултет је детаљно дефинисао стандарде и поступке, као и субјекте за обезбеђење квалитета студијских програма, наставног процеса, научноистраживачког рада, праћење и оцењивање студената, уџбеника и друге литературе, ресурса, ненаставне подршке и процеса управљања. За одржавање квалитета свих аспеката

рада Факултета одговорни су органи управљања и пословођења (на свим нивоима), као и Комисија за проверу квалитета. Комисија за проверу квалитета предлаже акте којима се операционализују активности у свим областима обезбеђења квалитета.

Стратегија, стандарди и поступци за обезбеђење квалитета и сви општи акти, који се односе на квалитет, доступни су наставницима, студентима и јавности на интернет страници Факултета: <http://www.flv.edu.rs/akta/>

б) SWOT анализа

S (СНАГА)

1. Заснованост критеријума процене квалитета према исходима учења на студијским програмима +++
2. Ослањање на потребе привреде, установа и осталих субјеката за одређеним нивоима квалитетног образовања +++
3. Континуирано спровођење процеса евалуације од стране студената +++
4. Препознавање наших дипломираних студената од стране послодаваца кроз њихово запошљавање +++

W (СЛАБОСТИ)

1. Непостојање јединствених инструмената за евалуацију студената на основу којих би било могуће упоредити квалитет рада појединих високошколских установа +++
2. Непостојање оријентације ка сарадњи и размени искуства између институција са циљем унапређења квалитета ++

O (МОГУЋНОСТИ)

1. Успостављање јединствених критеријума за процену квалитета +++
2. Успостављање сарадње са сродним научно-образовним институцијама у циљу разраде стандарда и поступака за обезбеђење квалитета ++
3. Доступност и могућност шире примене резултата истраживања спроведених на Факултету ++

T (ОПАСНОСТИ)

1. Доминација и генерализоване оцене о „квалитету рада“ свих приватних факултета +++
2. Негативно представљање од стране конкуренције, без аргументације, и то са становишта привилегованог положаја ++

Квантификација процене напред наведених категорија дефинисана је на следећи начин:

- +++ високо значајно
- ++ средње значајно
- + мало значајно
- 0 без значаја

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 2:

*Доношењем Стандарда и поступака за обезбеђење и унапређење квалитета Факултета и Акционог плана рада и процедура за праћење и унапређење квалитета и њиховим објављивањем **испуњен је Стандард 2.***

Рад Комисије за проверу квалитета је заснован на анализи података који се сакупљају током школске године. Комисија на крају сваке школске године подноси извештај о раду и сумира спроведене активности на Факултету са циљем да се уочени недостаци током наредне године могу превазићи.

У складу са трајним опредељењима која су дефинисана у општим актима Факултета, неопходно је да Комисија за проверу квалитета непрекидно предузима следеће активности, и то да:

- прати остваривање задатака у оквиру унапређивања и обезбеђивања квалитета и оцене примене акционог плана за обезбеђење квалитета;
- предлаже организацију поступака за обезбеђење квалитета;
- предлаже мере унапређења и успостављање нових стандарда и мера за обезбеђење квалитета, као и управљање системом квалитета;
- обезбеди да сви запослени, у складу са својим пословним функцијама и обавезама које проистичу из њих, дају максимални допринос у испуњавању овог стандарда;
- врши упоредну анализу студијских програма са сличним високошколским установама и користи туђа позитивна искуства.

Пословна политика Факултета је да на унапређењу квалитета рада буду укључени сви запослени. То значи да се континуирано анализирају предузете активности и проналазе начини за превазилажење уочених проблема. Такође Факултет улаже огроман напор да упозна високошколску јавност и окружење о начину и квалитету свога рада и то у условима снажних предрасуда о приватном високом образовању.

У будућности Факултет ће и даље предузимати активности које подразумевају сарадњу са другим државним и приватним високошколским институцијама, будући да верујемо да се само на тај начин може унапређивати квалитет високог образовања у Србији.

г) Показатељи и прилози за Стандард 2:

[Прилог 2.1.](#) Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета рада Факултета

[Прилог 2.2.](#) Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета ВШЈ у оквиру стандарда квалитета (пример за 2022/2023)

[Прилог 2.3.](#) Усвојени годишњи извештаји о раду успостављеног тела (комисије, одбора, центара) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе (пример за 2022/2023)

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета

а) Опис стања

Факултет је установио основе система обезбеђења квалитета [Статутом](#), који је усвојен 03.05.2018. године од стране Савета, Стратегијом обезбеђења квалитета (прилог 1.1) и Правилником о самовредновању установе и студијских програма (прилог 1.2), Стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета (прилог 2.1) и др. актима Факултета.

Факултет је Статутом, као и посебним актом који је саставни део Акционог плана утврдио послове и задатке наставника, студената, стручних органа, катедри и Комисије за проверу квалитета.

Праћење и обезбеђивање квалитета засновано је на устројавању новог система који омогућава: транспарентност, унутрашњу и спољну оцену квалитета, развој културе квалитета, развијање свести о важности постизања стандарда квалитета, предузимање мера у циљу превазилажења уочених слабости и проблема и на томе засновану целовитост и јединственост система.

Почетни предуслови система обезбеђења квалитета успостављени су формирањем надлежних органа и комисија, као и пратећом документацијом о утврђивању улоге, задатака и надлежности сваког субјекта. У циљу одржавања и унапређења квалитета рада у појединим областима деловања Факултета, формирана је, од стране Наставно-научног већа, Комисија за проверу квалитета студијских програма. Комисија је задужена за проверу квалитета наставе и рада на Факултету, са задатком да учествује у изради Стратегије за унапређење квалитета, предлаже и примењује Правилник о самовредновању и обезбеђењу квалитета и његове измене и допуне, као и друге акте из области квалитета, разматра резултате обављених евалуационих анкета, сугерише мере за унапређење квалитета осталим субјектима, спроводи поступак самовредновања и оцењивања квалитета студијских програма, наставе и услова рада, обавља и друге послове из своје надлежности, у складу са Статутом и другим општим актима.

Процес унапређења квалитета је основни задатак пословодног органа, али и свих запослених. Готово све активности које се спровode на Факултету су у функцији унапређења квалитета. Задатак комисије је да континуирано прати и сумира предузете активности и даје иницијативу за њихову евалуацију.

Први предуслов за квалитетан рад Факултета је избор квалитетних наставника и сарадника. Такође, Факултет је изградио матричну организациону структуру, којом се успоставља релација између запослених, примерена раду образовне институције.

Стратегијом обезбеђења квалитета и општим актима Факултета обезбеђено је учешће студената у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступка обезбеђења квалитета. Студенти преко Студентског парламента предлажу своје представнике у органе управљања, стручне органе и радна тела Факултета, бирају своје представнике у Комисију за проверу квалитета, у комуникацији са другим субјектима Факултета, дају сугестије и предлоге везане за све области обезбеђења квалитета.

Редовну евалуацију рада наставника на студијским програмима, на основу јединствене анкете од 2008. године спроводи Комисија у сарадњи са катедрама, посебно за сваки студијски програм на крају зимског и летњег семестра. Евалуација установе, реализације студијског програма и наставног процеса се врши једном годишње и то на

крају летњег семестра. Студенти попуњавају, анкетни листић, анонимно за сваког наставника и сарадника. Резултати евалуације се статистички обрађују, анализирају на Наставно-научном већу и састанцима катедре, а исказују се у облику извештаја и препорука за побољшање квалитета.

б) SWOT анализа

S СНАГА)

1. Континуиран рад Комисије за самовредновање и обезбеђење квалитета +++
2. Опредељење оснивача и менаџмента институције да се континуирано ради на унапређењу квалитета +++
3. Укљученост запослених у осмишљавању и реализацији мера унапређења квалитета ++
4. Комисија је значајно повећала број чланова наставног особља и студената, формирањем подкомисија ++
5. Уважавање мишљења и предлога студената у подизању квалитета наставе +++

W (СЛАБОСТИ)

1. Активност подкомисија у праћењу рада институције по појединим стандардима ++

O (МОГУЋНОСТИ)

1. Укључивање нових чланова из редова наставног особља и студената у састав Комисије за формирање подкомисија ++
2. Унапређење аката којима се регулише провера квалитета ++

T (ОПАСНОСТИ)

1. Недовољна активност дела запослених и дела студената за учешће у поступку самовредновања ++

Квантификација процене напред наведених категорија дефинисана је на следећи начин:

- +++ високо значајно
- ++ средње значајно
- + мало значајно
- 0 без значаја

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 3:

Успостављањем институционалног система обезбеђења квалитета, усвајањем опитних аката и формирањем Комисије за проверу квалитета остварене су основе за испуњење захтева Стандарда 3.

У складу са опредељењем које је дефинисано у Стратегији обезбеђења квалитета и донетим актима, у циљу даљег развоја и унапређења овог стандарда, потребно је предузети следеће:

- Доследно примењивати утврђене процедуре и мере за обезбеђење квалитета и у будућности,

- Систематски пратити примену и процењивати успешност спровођења процедура и мера, као и ефекте њихове примене;
- Пратити ефикасност модела примењеног за обезбеђивање квалитета и по потреби предлагати нова решења;
- Обезбедити перманентну подршку у активностима унапређења квалитета.
- Осмишљавати мотивационе механизме за активније укључивање свих запослених и студената у процес самовредновања.

г) Показатељи и прилози за Стандард 3:

Прилог 3.1. Формално успостављано тело (Комисија, одбор) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у ВШУ (извод из Статута) и опис рада (до 100 речи).

Прилог 3.2. Списак свих анкета

Прилог 3.3. Документ о анализи резултата анкете и о усвојеним корективним и превентивним мерама.

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу њихових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих организација из окружења.

а) Опис стања

На Факултету за правне и пословне студије др Лазар Врратић већ 15 година се организује и реализује настава из четири велике теоријске и примењене области: права, безбедности, психологије и филологије - англистике. Према одлукама о акредитацији из 2020. године, Факултет има акредитоване студијске програме на нивоу основних и мастер академских студија, које реализује у два наставна центра: Новом Саду и Нишу. Када је у питању наставни центар у Новом Саду, који је уједно и седиште Факултета, акредитована су четири студијска програма на нивоу основних студија: Безбедност и криминалистика (100 студената; [Уверење о акредитацији: Безбедност и криминалистика - ОАС](#)), Пословна психологија (120 студената; [Уверење о акредитацији: Пословна психологија - ОАС](#)), Право (50 студената; [Уверење о акредитацији: Право - ОАС](#)) и Енглески језик (50 студената; [Уверење о акредитацији: Енглески језик - ОАС](#)). У Новом Саду Факултет има акредитованих и шест студијских програма на нивоу мастер академских студија: Безбедност (25 студената; [Уверење о акредитацији: Безбедност - МАС](#)), Мултидисциплинарне форензичке студије, који је угашен од 2022. године (25 студената; [Уверење о акредитацији: Форензичке студије - МАС](#)), Пословна психологија (50 студената; [Уверење о акредитацији: Пословна психологија - МАС](#)), Психотерапија (50 студената; [Уверење о акредитацији: Психотерапија - МАС](#)), Право (25 студената; [Уверење о акредитацији: Право - МАС](#)) и Енглески језик (25 студената; [Уверење о акредитацији: Енглески језик - МАС](#)). Када је у питању наставни центар у Нишу, ван седишта установе, Факултет према уверењима о акредитацији, има дозволу да реализује два студијска програма на нивоу основних студија: Безбедност и криминалистику (50 студената; [Уверење о акредитацији: Безбедност и криминалистика - ОАС, Ниш](#)) и Енглески језик, који је угашен од 2022. (27 студената; [Уверење о акредитацији: Енглески језик - ОАС, Ниш](#)). Из [Табеле 4.1.](#) се може видети да је Факултет у предходне три школске године (2020/2021, 2021/2022. и 2022/2023.) испоштовао дозвољени максимални број уписаних студената на свим студијским програмима према одлукама из акредитације.

Подељеност студија на два нивоа, основне и мастер студије, служи остваривању циља диференцијације стручне и научне оспособљености за различите захтеве тржишта рада у оквиру области које се изучавају на Факултету. Такође, овај флексибилни модел одговара различитим студентским интересима и излази у сусрет њиховим специфичним захтевима. Основне студије Безбедности и криминалистике, Права и Енглеског језика трају четири студијске године (240 ЕСПБ), чиме се омогућава систем студија 4+1 до стручне спреме мастера. На тај начин је организовање наставе прилагођено сродним факултетима у земљи и окружењу. Када су у питању студије из области психологије, основне студије Пословне психологије трају 3 студијске године (180 ЕСПБ), а мастер студије Пословне психологије и Психотерапије 2 године (120 ЕСПБ). Овакав систем 3+2 до стицања звања *мастер психолог* студентима пружа ранију могућност за диференцијацију у областима које одговарају њиховим интересовањима, а и одговара

системима школовања на сродним студијским програмима у иностранству, претежно Европи.

1. Високошколска установа описује механизме праћења квалитета студијских програма (нпр. формално-правну процедуру за одобравање програма, процедуре за праћење успешности програма и утврђену одговорност за њихово унапређење, као и редовну и периодичну евалуацију програма).

Опис стања - 1

Утврђивање и одобрење програма предмет је формализоване процедуре којом се уважавају ставови Катедре као стручног органа на нивоу студијских програма, и Наставно-научног већа, као таквог тела на нивоу установе. Предлог програма дефинише Катедра и прослеђује Већу на одобрење.

Квалитет рада студијског програма је предмет континуираног праћења заснованог на различитим процедурама и актима Факултета. Најважнији акти којима се дефинишу циљеви рада и параметри процене квалитетног рада на студијским програмима, као и у установи у целини, јесу [Статут Факултета за правне и пословне студије др Лазар Вркатић](#) (усвојен 09.07.2013. године, а измењен 03.05.2018.), [Стратегија обезбеђења квалитета Факултета за правне и пословне студије др Лазар Вркатић](#) (усвојена 29. 08. 2011. године, измењен у погледу назива високошколске установе на седници Наставно-научног већа од 24.02.2014.), [Акциони план за обезбеђење квалитета](#) (усвојен 28. 11. 2011. године, измењен у погледу назива високошколске установе на седници Наставно-научног већа од 24.02.2014.), [Правилник о самовредновању установе и студијских програма](#) (усвојен 11. 07.2011. године, измењен у погледу назива високошколске установе на седници Наставнонаучног већа од 24.02.2014.), и [Кодекс о академском интегритету](#) (усвојен 20.02.2017. године). Стратегијом обезбеђења квалитета и Статутом одређене су на уопштен начин мере за обезбеђење квалитета, док су Акционим планом и Правилником те мере конкретније наведене, а Кодексом о академском интегритету се регулише професионално и јавно деловање свих чланова академске заједнице.

Акционим планом предвиђено је редовно анкетање студената по питањима рада наставног особља, студијског програма, техничких и материјалних ресурса који су на располагању студентима, као и ваннаставне подршке студентима (спроводи се на семестралном нивоу, у последњој недељи семестра, у оба семестра за рад наставног особља а једном у школској години за процену рада читавог факултета, реализације студијских програма и наставног процеса). Према Статуту процес анкетања је одговорност Комисије за проверу квалитета, која организује и контролише спровођење. Процесом анкетања студента на нивоу студијских програма координира руководилац истог, а спроводи га наставно особље уз обавезно учешће студентске организације (под називом Студентски парламент, види: [ФЛВ - Статут Студентског парламента](#)). Резултати анкете достављају се Наставно-научном већу Факултета и руководиоцима студијских програма, који разматрају резултате и по потреби предузимају одређене мере. Увид у резултате анкете има и Студентски парламент који има и овлашћење давања предлога за предузимање корективних мера. Планом су предвиђене и корективне мере за унапређење квалитета и отклањање уочених проблема у раду студијског програма. Акциони план предвиђа и праћење резултата научног и стручног рада наставника и сарадника, контролу и планирање стања уџбеника, литературе и издавачке делатности, те мере и овлашћене органе чијим деловањем се тежи поспешити стање по овим питањима.

Правилником о самовредновању установе и студијских програма, донетим на основу Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма Националног савета за високо образовање, уређује се начин реализације програма самовредновања и оцењивања квалитета студијских програма, наставе, оцењивања студената, уџбеника и литературе, библиотечких и информатичких ресурса, ненаставне подршке и процеса управљања. Програм самовредновања спроводи Комисија за проверу квалитета, која се састоји из реда наставника, представника студената и ненаставног особља.

Анализа и процена стања

У досадашњој пракси процес анкетирања се спроводио на начин предвиђен према свим одредбама Акционог плана, односно без уочених мањкавости и покушаја злоупотреба. Међутим, због ванредне ситуације изазване епидемијом вируса КОВИД-19 и епидемиолошких мера, донетим од стране Кризног штаба, настава је током скоро целе школске године 2020/2021. (од новембра 2020.) била реализована *online*. У складу са тим је процес анкетирања студената био реализован на другачији начин, што је у одређеној мери изашло ван оквира Акционог плана и досадашње праксе. Анкетирање је за оба семестра било спроведено на крају летњег семестра, путем *online* упитника на које су студенти били упућени. Анонимност је била обезбеђена, али је одзив студената у њихова укљученост била смањена у односу на предходне године. Такође, уочава се, генерално, недостатак ангажовања Студентског парламента по питању изношења предлога за побољшање квалитета студијског програма, и уопште проблем неадекватног дефинисања идеја и активности који би студенти морали у будућности адекватније да одреде у оквиру Плана рада Студентског парламента уз консултацију са продеканом за наставу. Разлог за овакав недостатак може бити недовољна обавештеност или мотивисаност представника студената који би требало ревносније да се укључе у овај процес.

Када је реч о процесу самовредновања, очигледна предност наведеног начина организовања процеса је повећан надзор истог, као и приступ процесу самовредновања од стране различитих субјеката што омогућује сагледавање конкретних питања са више различитих становишта и заинтересованих страна.

2. Високошколска установа описује исходе образовања у оквиру акредитованих студијских програма које изводи, засноване на исходима учења.

3. Установа документује да је обезбедила да су исходи учења базирани на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања у датој научној области и на одговарајућем Европском оквиру квалификација, укључујући и захтеве међународних и националних професионалних удружења.

4. Високошколска установа описује начин на који је успоставила склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања; описује методе наставе оријентисане ка учењу студената и систем оцењивања заснован на мерењу исхода учења. Високошколска установа документује и описује на који начин исходи учења опредељују садржај наставног програма и његову организацију, наставне методе и стратегије, предложене курсеве и поступке за проверу знања и оцењивање.

Опис стања - 2, 3 и 4

Дефинисање исхода учења представља један од кључних задатака које су студијски програми поставили акредитацијом у стандарду 4, како на нивоу студијских програма, тако и на нивоу појединих предмета. Исходи учења свих студијских програма описани су према дескрипторима исхода учења *националног оквира квалификација*, које предлаже Национални савет за високо образовање (Закон о националном оквиру квалификација Републике Србије „Сл. гласник РС“, бр. 27/2018, 6/2020, 129/2021 - др. закон и 76/2023).

Начин на који су студијски програми на основним и мастер академским студијама успоставили склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања, те установили и прецизирали методе наставе оријентисане ка учењу студената као и транспарентан и на принципима Болоњске декларације заснован систем оцењивања, детаљно су описани у књигама предмета. [Правилником о изборним предметима](#) уређује се поступак избора и одржавања наставе из изборних предмета. Силабусима је утврђено да се оцењивање студената врши непрекидним праћењем рада студената, са акцентом на раду у мањим групама и менторском раду. За сваки предмет је одређен број ЕСП бодова заснован на оптерећењу студената, у складу са [Правилником о додељивању ЕСП бодова](#). Полагање свих предмета дели се на две целине, предиспитне активности и усмени (финални) испит. У складу са идејама и циљевима Болоњске декларације, нарочита пажња придаје се детаљном организовању предиспитних активности, чији је циљ оспособљавање студената у различитим вештинама и начинима промишљања материје и усвајања знања (писмено изражавање кроз урађене семинарске радове или есеје, усмено кроз дискусију на часовима предавања и вежби уз награђивање присуства са циљем већег мотивисања студената, посебне активности попут дебата, колоквијуми као класичан начин за проверу стеченог знања итд.). Оцена се формира на основу поена стечених у испуњавању предиспитних активности и обавезним полагањем коначног усменог испита. [Правилником о полагању испита из 2014. године](#) се уређује ова материја.

На студијским програмима основних студија Пословне психологије и Безбедности и криминалистике завршетком последње године студија (треће, односно четврте), студент је у обавези, како би стекао звање психолог или дипломирани менаџер безбедности, да пријави и одбрани завршни рад. На свим студијским програмима на нивоу мастер академских студија, како би стекао звање, студент је у обавези да напише и одбрани мастер рад. Методологија израде мастер рада, критеријуми оцењивања, као и процедура пријаве и одбране рада прецизирани су [Правилником о мастер раду](#) (усвојеним 06.03.2020.), док су ментор при изради мастер рада и стручне службе Факултета дужни да студента упуте у ову материју уколико студент већ претходно није упознат са истом.

Редовни испитни рокови су јануарски, априлски, јунски, септембарски и октобарски (када се процени постојање потребе одржава се и додатни испитни рок, тзв. октобар 2), као и четири апсолвентска рока (октобарски, новембарски, мартовски и мајски) током школске године.

Сва релевантна документа и правна акта о студијским програмима, као и она која могу бити значајна за студенте су доступна на [сајту Факултета](#). Такође, од 2016. године уведен је електронски записник о полагању испита, а од 2018. године могућност за студенте да електронским путем пријављују испите.

Анализа и процена стања

Студијски програми, промовишући и примењујући концепте Болоњске декларације, теже да студенте учине компетентним како у области теорије тако и праксе и тиме изгради свестране стручњаке који су припремљени за различите захтеве тржишта рада, уз усвајање извесне етичке, односно друштвено одговорне основе својствене академској заједници и релевантним радним делатностима. Методе наставе прецизно су формулисана силабусима студијског програма и доступне на увид студентима. Транспарентност ових информација и доследност у примени повећавају могућности студентског прилагођавања наставном процесу и процесу оцењивања.

Иако је рад студијског програма генерално транспарентан, постоји простор за побољшање по питању потпуног и благовременог информисања студената, те усвајања јасно дефинисаних и усвојених процедура и мера које студијски програм доноси у случају неиспуњавања овог стандарда. Ипак, напредак је остварен у погледу редизајнирања, унапређења и богаћења садржаја сајта факултета, као и поводом обезбеђивања доступности аката који су од значаја студентима на сајту факултета. Такође, студенти у све већој мери користе услуге електронске пријаве испита, као и на коришћење *e-learn* портала, који је током 2020. и 2021. календарске године добио на посебном значају, због одржавања *online* начина наставе. Преко поменутог портала се изводила настава и сви материјали и информације су биле доступне за студенте. У том смислу је важно да се и на даље унапређује и промовише ефикаснија и доследнија употребе портала *E-learn*, како би се наставило са коришћењем потенцијала истог.

5. Установа прилаже табелу мапирања предмета као помоћ за стицање увида у то како су програмски исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета који су дефинисани програмом.

Увидом у план и програм студијских програма, као и описних листа предмета у оквиру плана, дефинишу се студентске активности и очекивано знање и вештине који се стичу полагањем материје из обавезних предмета. У питању су следећи документи: План и програм студијског програма и Књига предмета за студијски програм. У оквиру конкретних предмета дефинисани су циљеви и исходи који су у складу са и подржавају исходе и циљеве студијског програма. Оба документа за све студијске програме су транспарентно постављена на сајту Факултета, како би се студенти могли информисати.

6. Прилажу се процене постигнућа студената у постизању намераваних исхода учења. Високошколска установа описује стратегију и коришћене методе којима проверава постизање исхода учења за сваки студијски програм. Установа процењује у којој мери се постигнути резултати поклапају са планираним исходима учења.

Опис стања - 6

Постизање намераваних исхода учења се процењује на основу постигнућа студената на свим предметима у оквиру студијског програма. То се ради на основу статистике о положеним испитима за сваки предмет. Такође, оствареност исхода учења на свим предметима, па тако и на нивоу студијских програма су предмет анализе у оквиру матичне Катедре, где се износе и разматрају запажања и утисци наставника. Поред тога, постизање исхода учења се анализира и на основу евалуације у којој учествују свршени студенти (Упитник за евалуацију форма Ц), као и послодавци свршених студената из

релевантних области и пракси ([Упитник за евалуацију форма Д](#)). На тај начин се добија информација о мишљењу дипломираних студената о знањима која су стекли и употреби истих у релевантним областима рада, односно оне се анализирају у односу на постављене исходе учења. Такође, проценом компетентности свршених студената од стране послодаваца из релевантних пракси, добијају се информације о томе колико су исходи учења реализовани на студијским програмима.

Анализа и процена стања

Анализа постигнутих резултата студената у односу на исходе учења је редовна тачка дневног реда на седницама матичних катедри. У складу са квалитативним и квантитативним проценама постигнућа студената дају се предлози и сугестије за унапређење реализације исхода учења. Када је у питању анкетирање свршених студената и њихових послодаваца, оно се редовно спроводи сваке године, али је одзив генерално низак. Ради се на осмишљавању стратегије и плана како да се одржава бољи контакт са свршеним студентима, а самим тим и њиховим послодавцима, како би се, између осталог, добили репрезентативнији подаци о реализацији исхода учења на студијским програмима.

7. На конкретном примеру једног предмета или модула акредитованог студијског програма из сваке области одговарајућег научног поља, установа описује све активности учења потребне за достизање очекиваних исхода учења (време проведено на активностима које директно води наставно особље, време проведено у самосталном раду, на обавезној стручној пракси, време потребно за припрему за проверу знања и време обухваћено самом провером знања), кроз удео ових активности у укупној вредности ЕСПБ за дати предмет/модул.

За сваки студијски програм, на примеру једног предмета на студијском програму описане су активности учења и удео ових активности у укупној вредности ЕСПБ за дати предмет, односно описана је расподела оптерећења студента. Дат је пример за предмете: Психологија маркетинга са ОАС Пословна психологија, Увод у лингвистику са ОАС Енглески језик, Римско право са ОАС Право и Јавна безбедност са ОАС Безбедност и криминалистика.

Предмет: ПСИХОЛОГИЈА МАРКЕТИНГА

Број часова наставе недељно (предавања + вежбе): 2 + 2

Број ЕСПБ: 6

1. часови наставе и вежби - $(2 + 2) \times 15 = 45h$

2. време потребно за припрему за наставу – 45h

2. време потребно за израду семинарских радова – 2 стране $\times 50 = 100$; $100:5 = 20h$

4. време потребно за савладавање обавезне литературе

Обавезна литература= стр. $250:5 = 50h$

Укупно: $45h + 45h + 34h + 50h = 174h$

$174:27 = 6,4$ ЕСПБ сса. 6 ЕСПБ

Предмет: УВОД У ЛИНГВИСТИКУ (ОАС Енглески језик)

Број часова наставе недељно (предавања + вежбе): 2+2

Број ЕСПБ: 6

1. часови наставе и вежби – $(2+2) \times 15 = 45h$

2. време потребно за припрему за наставу – 45h

3. време потребно за савладавање обавезне литературе – $360 \text{ стр}:5 = 72h$

Укупно: $45h + 45h + 72h = 162h$

$162:27 = 6$ ЕСПБ

Предмет: РИМСКО ПРАВО (ОАС Право)

Број часова наставе недељно (предавања+вежбе): 3+2

Број ЕСПБ: 7

1. часови наставе и вежби - $3+2 \times 15 = 56h$

2. време потребно за припрему за наставу - 56h

3. време потребно за израду семинарских радова 5 страна $50 \times 5 = 250$ $250:5 = 50h$

4. време потребно за савладавање обавезне литературе

Обавезна литература=135 стр. $135:5 = 27h$

Укупно: $56h + 56h + 50h + 27h = 189h$

$189:27 = 7$ ЕСПБ сса. 7 ЕСПБ

Предмет: ЈАВНА БЕЗБЕДНОСТ (ОАС Безбедност и криминалистика)

Број часова наставе недељно (предавања+вежбе): 2+2

Број ЕСПБ: 6

1. часови наставе и вежби $(2+2) \times 15 = 45h$

2. време потребно за припрему за наставу 45h

3. време потребно за израду семинарских радова – 2 стране $\times 50 = 100$; $100:5 = 20h$

4. време потребно за савладавање обавезне литературе

Обавезна литература=300стр. $300:5 = 60h$

Укупно: $45h + 45h + 20h + 60h = 170h$

$170:27 = 6,30$ ЕСПБ сса. 6 ЕСПБ

8. Високошколска установа документује да је процена оптерећења студената неопходног за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ) предмет редовне провере, путем праћења и прикупљања повратних информација од студената.

9. Установа описује методу егзактног мерења, не процене, оптерећења студената за сваки ЕСПБ бод, чиме документује да је додела бодова деловима програма заснована на оптерећењу студената неопходном за постизање исхода учења у формалном смислу. Установа прилаже, уколико располаже таквим подацима, резултате анкете добијене од студената у поступку редовног праћења оптерећења. Такође, високошколска установа даје на увид предлог мера и активности које је преузела да би се смањила стопа неуспешности на испитима и усагласило радно оптерећења студената са вредностима ЕСПБ бодова.

Опис стања - 8, 9

На Факултету се једном годишње, током летњег семестра, спроводи анкета о задовољству студената радом читаве установе. У те сврхе се користи упитник форме А ([Упитник за евалуацију форма А](#)) у оквиру којег се налази група питања која се односи на задовољство студената реализацијом наставе, њиховим оптерећењем и временом које имају за испуњавање предиспитних и испитних обавеза. Ова процедура је дефинисана у оквиру [Акционог плана](#). Како би се обезбедиле квалитетније повратне информације о реализацији студијског програма, Комисија је школске 2021/2022. године дала предлог измена Упитника за евалуацију – форма А, чиме је исти унапређен тако да се детаљније проверава задовољство студената квалитетом, циљевима и исходима студијског програма.

Ти подаци се анализирају на нивоу сваког студијског програма и студијске године у оба наставна центра. Резултати се достављају Комисији за квалитет, која их даље прослеђује руководиоцима матичних катедри, у оквиру којих се делегира особа која дефинише извештај базиран на анализи резултата. У оквиру катедри се разматрају резултати и дају сугестије и предлози за унапређење. Извештаји о резултатима евалуације се достављају назад Комисији за квалитет која их прослеђује Наставно-научном већу и Студентском парламенту, како би закључци били размотрени и у оквиру ових тела.

Оптерећење студената егзактно се мери на основу параметара дефинисаних у Правилнику за додељивање ЕСП бодова ([Правилник о додељивању ЕСПБ бодова](#), усвојен 30. марта 2015. године). За сваки предмет на свим студијским програмима је одређен и образложен број ЕСПБ бодова, што је доступно у курикулумима, који су јавно доступни на сајту Факултета. У оквиру Упитника за евалуацију – форма А налази се четири питања (*Број часова у току дана је оптималан; Број часова у току семестра је оптималан; Студенти имају довољно времена за рад у библиотеци; Студенти имају довољно времена за рад код куће*) где студенти, заокружујући број од 1 до 5, изражавају степен свог слагања са конкретним ставкама. Анкете спровођене међу студентима током претходних школских године указују на задовољство студената када је реч о оптерећењу на предметима у оквиру студијског програма. Увид у резултате евалуације за све студијске програме, када је у питању процена оптерећења студената, за школске 2020/2021, 2021/2022. и 2022/2023. је дат у Прилогу 3.3.

Анализа и процена стања

Евалуација која се односи на задовољство студената реализацијом студијског програма се на Факултету спроводи редовно већ више од 10 година. Ванредне околности изазване пандемијом вируса КОВИД - 19, као и континуирано развијање електронских портала и могућности њихове употребе у различитим наставним и ваннаставним активностима су указале на потребу да се ради на изменама и унапређењу елемената Акционог плана (донетог 2014. година). Било би потребно неке елементе дефинисати флексибилније како би се сам начин спровођења могао развијати и унапређивати, док би са друге стране требало прецизније одредити процедуре које се односе на обраду података, писања извештаја и надлежности око истих, како би читав процес био ефикаснији и целисходнији.

Оптерећење студената за сваки предмет на свим студијским програмима је дефинисан у складу са донетим правилником ([Правилник о додељивању ЕСПБ бодова](#), усвојен 30. марта 2015. године). Међутим, имајући у виду потребу за детаљнијом

проценом оптерећења студената дефинисану у оквиру конкретног стандарда за самовредновање, Факултет има у виду неопходност проширења броја релевантних питања у упитнику, чиме ће се омогућити обухватнија и прецизнија процена. Такође, план је и да се процена оптерећења студената процењује путем процеса евалуације не само на нивоу читавог студијског програма, него и на нивоу предмета, како би се могло детаљније сагледати да ли је оптерећење оптимално и да ли су потребне корекције.

Свакако, у плану је даље унапређење и адаптација свих форми упитника за евалуацију како би они у што већој мери и на квалитетнији начин обухватили важне индикаторе квалитета дефинисаних у оквиру свих стандарда за самовредновање.

10. Високошколска установа приказује да се унапређивање и континуирано осавремењивање постојећих студијских програма заснива на развоју науке и новим захтевима који се постављају пред дати образовни профил.

Опис стања - 10

Факултет континуирано ради на унапређењу и осавремењивању постојећих студијских програма, базирајући га на развоју науке са једне стране и потреба тржишта рада из релевантних области са друге стране. Између акредитационих циклуса се на нивоу катедри разматрају потребе за иновацијама и развојем студијских програма и конкретних обавезних и изборних предмета, њихових циљева, структуре и исхода. Када је у питању праћење научних трендова, наставници се подстичу на самостални развој, обogaћивање научне продукције и учешће на научно-стручним скуповима у земљи и иностранству, како би своја знања и компетенције у што већој мери имплементирали и у унапређење студијског програма и исхода истог. Поред тога, врши се компаративна анализа студијског програма са сродним факултетима у иностранству, што је поступак чији се резултати износе у оквиру Стандарда 6 за акредитацију студијских програма. На тај начин се, такође, анализира савременост студијских програма.

Стратегије и процедуре за подстицање научно-истраживачког и стручног развоја наставника и Факултета уопште су детаљно изнете у оквиру описа Стандарда 6 и Стандарда 7 овог извештаја. Са друге стране, анкетавањем свршених студената који су се запослили у струци ([Упитник за евалуацију – Форма Ц](#)) и њихових послодаваца ([Упитник за евалуацију – Форма Д](#)), као и одржавањем контакта са Алумнистима за сваки студијски програм ([Алумни](#)), прикупљају се подаци о потребама тржишта у релевантним занимањима и професијама. Такође, наставници се подстичу да у оквиру своје области, посебно када су у питању примењене дисциплине, прате трендове на тржишту рада и континуирано уводе иновације у наставни садржај, на првом месту практичног дела наставе. Поред тога, наставници који координишу студентском праксом, која је обавезна на оба нивоа студије на свим студијским програмима, анализирају запажања студената и њихових ментора из институција где обављају праксу, и износе закључке на катедрама око тога да ли је потребно у оквиру њихових области прилагођавати структуру и садржај студијског програма и наставног процеса.

Анализа и процена стања

Унапређење и иновација студијских програма тако да они прате трендове развоја науке и праксе се уочава из тога да су курикулуми за све студијске програме мењани из једног у други акредитациони циклус. Усвојене су стратегије за научно-стручни развој наставног кадра, међутим, није прецизно дефинисана стратегија и нису формализоване процедуре о континуираним активностима наставника и катедри на унапређењу студијских програма.

Када је у питању анкетаирање свршених студената и њихових послодаваца, оно се редовно спроводи сваке године, али је одзив генерално низак. Ради се на осмишљавању стратегије и плана како да се одржава бољи контакт са свршеним студентима, а самим тим и њиховим послодавцима. У плану су развоји платформи које ће омогућити што бољу, учесталију и интензивнију комуникацију са алумнистима и њиховим послодавцима, што ће омогућити промптније праћење потреба за практичним знањима и компетенција на тржишту рада.

11. Пружају се докази да су наставници и студенти упознати са дефинисаним захтевима које мастер рад треба да испуни, посебно у погледу академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања.

Опис стања - 11

На свим акредитованим студијским програмима на нивоу мастер академских студија, завршетком последње године студија студент је у обавези, како би стекао звање мастера из релевантне области, да пријави и одбрани завршни – мастер рад. Наставници, сарадници и студенти Факултета за правне и пословне студије др Лазар Вркатић упознати су са научним и процедуралним захтевима за израду, пријаву и одбрану мастер радова. Критеријуми оцењивања, као и процедура пријаве и одбране рада прецизирани су [Правилником о мастер раду](#) који је усвојен 6. марта 2020. године, док су ментор при изради мастер рада и стручне службе Факултета дужни да студента упуте у ову материју уколико студент већ претходно није упознат са истом.

Анализа и процена стања

Процедура пријаве и одбране дипломског рада транспарентне су и детаљно дефинисане. Тиме су омогућени предвидљивост и извесност тока израде и одбране мастер рада, што је од велике користи студентима свих студијских програма.

12. Високошколска институција треба да документује на који начин остаје у вези са својим дипломцима. Процењује се релевантност програма за тржиште рада (локално, државно, међународно), као и постигнућа дипломаца у каснијем професионалном развоју.

Опис стања - 12

Факултет у оквиру свих студијских програма примењује и праксу комуникације са својим дипломцима, стичући тако вредна сазнања о проходности стеченог знања и дипломе на тржишту рада, са циљем предузимања корективних мера у случају потребе, као и развоја студијског програма и применљивости знања и вештина које студенти стичу.

Факултет је почео са успостављањем ове комуникације кроз праксу Алумни комуникације (види [Алумни](#)). Ова пракса још увек није интерактивног, односно двосмерног карактера. Факултет из тог разлога планира креирање електронске мрежне комуникације и електронског портала за студенате и дипломце у наредном периоду. У том циљу се спроводи и процес анкетирања дипломаца, као и њихових послодаваца, који ће значајно помоћи у прикупљању релевантних информација. Током школске 2022/2023. је унапређен начин прикупљања ажурних контаката од стране свршених студената, тако што је уз пријаву завршног/мастер рада прикључен образац у те сврхе. Такође, комуникација студената и дипломаца интерактивног типа организује се разним активностима студентских клубова, који су организовани на нивоу катедри и студијских програма. Надаље, факултет има сарадњу са највећом студентском организацијом на свету - AISEC - ом. Кроз сарадњу са организацијом која има присуство на преко 2100 универзитета у 110 земаља обезбеђује се студентима међународна платформа која им пружа могућност да открију и развију сопствене потенцијале како би имали позитиван утицај на друштво.

Анализа и процена стања

У Алумни комуникацији студијски програми се постављају као посредници, повезујући дипломце са несвршеним студентима, како би уз размену искустава и идеја ови други стекли важна сазнања о потребама на тржишту рада и захтевима различитих послова за које се образују, те били у могућности да се благовремено усмере и профилишу своје стручне и научне преференције. Алумни концепт је у зачетку формирања и на овом пољу постоји пуно простора за напредак. У првом реду је успостављање интерактивног модела који ће бити од велике користи садашњим студентима. Такође, и рад студентског удружења ЕЛСА – ФППС је у примарној фази развоја и очекује се динамичнији рад и организовање више разнородних активности у будућности.

У [Извештају о евалуацији по упитнику форме II](#) постоји висок степен задовољства студирањем на Факултету, реализацијом студијског програма, квалитетом и стручношћу наставног кадра, те односима и сарадњом између наставника и студената, затим релативно оптималан однос између тежине наставних садржаја, занимљивости истих, као и распоређености и усклађености по годинама студија, као и позитивна перцепција када је реч о практичној применљивости и корисности наставних садржаја у контексту савремених професионалних токова. Квалитативни део истраживања потврђује ове закључке: свршени студенти исказују значајну позитивну перцепцију заинтересованости наставног особља и доступности у комуникацији, као и присуства организоване стручне праксе током студија. Простора за унапређење, пак, има. Препоручује се разматрање бољег организовања нивоа мастер студија, наставних садржаја на истим, као и улагање додатних напора на осавремењивању наставних садржаја и иновирању наставних приступа генерално, на свим нивоима студија.

б) SWOT анализа

S (СНАГА)

1. Акредитовани студијски програми у већ трећем циклусу +++
2. Дефинисана, усвојена и транспарентна правна акта и процедуре за праћење квалитета студијских програма +++
3. Развој и унапређење студијског програма између акредитационих циклуса +++
4. Увођење нових студијских програма на нивоу мастер академских студија у новом акредитационом циклусу +++
5. Повећан број изборних предмета на студијским програмима, заснованих на развоју науке и потреба тржишта из релевантних области ++
6. Транспарентност и доступност информација студентима о структури студијских програма и исходима учења +++
7. Усаглашеност исхода учења са очекиваним компетенцијама базираних на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања +++
8. Комбиновање различитих дидактичких метода усмерених на остваривање исхода учења студијских програма и наставних предмета (концептуализовано и транспарентно у оквиру силабуса) +++
9. Разрађена стратегија о научно-стручном развоју наставног кадра у сврхе континуираног унапређења студијских програма, структуре предмета и метода наставе ++
10. Систем оцењивања усклађен са Болоњском декларацијом и нивоом оптерећења студената према правилницима о додели ЕСПБ бодова +++
11. Правним актима утврђене и дефинисане стратегије о праћењу квалитета студијских програма +++
12. Дефинисан правилник о мастер радовима који је транспарентан и доступан студентима +++
13. Унапређен сајт Факултета и све већа усмереност студената на коришћење *e-learn* портала ++
14. Редовно спровођење евалуације о задовољству студената оптерећењем и реализацијом студијског програма +++
15. Редовно спровођење евалуације о задовољству и корисношћу исхода студијског програма свршених студената и њихових послодаваца +++
16. Све већи број организација у пракси са којима је Факултет установио различите облике са сарадње +++

W (СЛАБОСТИ)

1. Акциони план за контролу квалитета који је потребно прилагодити новим околностима и развоју електронском информационом систему Факултета +++
2. Мали број питања о реализацији и исходима студијских програма у оквиру постојећих упитника за евалуацију ++
3. Недостатак довољно релевантних повратних информација из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама +++
4. Неразвијен систем и платформа за одржавање контакта са свршеним студентима +++

5. Мали одзив свршених студената и послодаваца у евалуацији исхода студијских програма ++
6. Ниска укљученост студената и студентских организација у процесу евалуације +++
7. Недовољно прецизирана стратегија и акциони план за праћење исхода учења студијског програма ++
8. Недовољно прецизирана и формализована стратегија за активно учешће наставника у процесу развоја студијских програма +++

О (МОГУЋНОСТИ)

1. Развој информационах технологија и *e-learning* система +++
2. Заинтересованост компанија и организација из релевантних области делатности за сарадњу са образовним институцијама ++
3. Све већи број свршених студената који су запослени у струци +++
4. Развој области делатности на тржишту рада релевантних за поједине студијске програме Факултета ++
5. Све већа доступност и већи приступ објављеним и необјављеним, домаћим и страним, научним студијама преко мрежа као што су ResearchGate, Academia, ORCID, Publons, OSF итд. ++

Т (ОПАСНОСТИ)

1. Имиџ приватних факултета у друштву +++
2. Све већи број конкурентских факултета ++
3. Све већа оријентисаност пословних организација на компетенције а све мање на формално образовање +++
4. Лоша социјално-економска ситуација +++

Квантификација процене датих категорија дефинисана је на следећи начин:

- +++ високо значајно,
- ++ средње значајно,
- + мало значајно,
- 0 без значаја.

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 4:

На основу анализе квалитета студијских програма извршене према критеријумима утврђеним Стандардима за акредитацију студијских програма, може се закључити да студијски програми на Факултету испуњавају Стандард 4.

Узимајући у обзир снаге и слабости у оквиру околности ван Факултета, кроз препознате шансе и опасности, предложене су следеће мере и активности за даље унапређење квалитета студијских програма:

- Унапређење и прилагођавање акционог плана за унапређење квалитета;
- Даљи рад на развоју информационах система Факултета и платформе за *e-learning*;
- Формализовање стратегије за рад наставника на унапређењу квалитета студијског програма;
- Унапређење алумни портала Факултета; Рад на мотивацији студената да при завршетку студија узму активније учешће;

- Унапређење и прилагођавање упитника за евалуацију како би се обухватније процењивали исходи учења студијских програма;
- Успостављање сарадње са што већим бројем пословних организација из релевантних области делатности;
- Рад на повећању мотивације студената за активније учешће у процесу евалуације скретањем пажње на важност процеса самовредновања;
- Дефинисање стратегије и плана за периодичну проверу усклађености исхода учења са дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања у датој научној области и са одговарајућим Европским оквиром квалификација, укључујући и захтеве међународних и националних професионалних удружења.

г) Показатељи и прилози за Стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установе са укупним бројем уписаних студената **на свим годинама студија** у текућој и претходне 2 школске године.

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Стандард 5. Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет није на одговарајућем нивоу.

Опис стања

Студијски програми наставне активности планирају и извршавају према установљеним предметним курикулумима у оквиру којих се инсистира на мултидисциплинарном приступу и укључености студената у различите врсте активности (активно учешће студената током предавања и вежби кроз дискусије, презентације, постављање питања, решавање задатака, обрађивање дела градива од стране самих студената и јавна реализација једног наставног часа или једне теме, дискусија и дебата, писмене вежбе, израда домаћих задатака, тестови, презентација семинарских радова студената, радионице, „играње“ улога, индивидуалне консултације, анализа и тумачење научних извора, индивидуални, групни и рад у паровима) које се балансирано валоризују. Свака активност студената оцењује се унапред предвиђеним бројем поена које студенти могу да остваре на предмету. Максимални број поена на предмету је 100 од чега 40 студент може остварити извршеним предиспитним активностима. У складу са признатим европским дескрипторима квалитета високог образовања, а у првом реду са основним принципима Болоњске декларације ([Болоњска декларација](#)), предмети на студијском програму организовани су у складу са Европским системом преноса бодова (ЕСПБ), чиме се омогућава мобилност студената широм европског простора, како је дефинисано књигом предмета за основне и мастер студије и актом о акредитацији студијских програма.

У силабусу сваког предмета јасно је изражен савремен приступ наставном процесу и оцењивању студентских активности и резултата. Организовање предиспитних активности са укључивањем студената у стицање знања у различитим облицима од суштинске је важности за њихов интелектуални и научни напредак. Факултет је посвећен сталном унапређењу квалитета наставног процеса и педагошког рада наставника и сарадника, са циљем извођења предавања и вежби на професионалан начин.

Планом рада сваког студијског програма начелно се подстиче стицање активних компетенција наставника типичних за високошколске установе, као и стицање стручних компетенција. Такође, актом установе предвиђа се институционална и законска логистика за научни рад наставника ([Акциони план за обезбеђење квалитета](#)) Међутим, Правилником о избору у наставничка звања су прецизно дефинисани минимални услови као подстицај наставника за стицање и развој научних и стручних компетенција.

На студијским програмима, као и установи у целини, разрађене су процедуре и поступци чији је циљ обезбеђење и поштовање плана и распореда наставе. Студије се изводе према различитим актима установе и студијског програма: плану извођења наставе на нивоу установе и катедри ([План рада установе](#), [План рада студијског програма](#)), календару рада ([Календар рада](#)) и курикулумима наставних предмета. На Факултету су разрађене процедуре и поступци чији је циљ обезбеђење и поштовање плана и распореда

наставе. Студије се изводе према плану извођења наставе, кога усваја Наставно-научно веће, пре почетка одговарајућег семестра, а којим се утврђује:

- који ће наставници и сарадници изводити наставу на ком студијском програму и на којим предметима;
- место извођења наставе;
- почетак и завршетак наставе и распоред извођења наставе;
- облици наставе (предавања, практична настава, вежбе, консултације, провере знања и др.);
- начин полагања испита, испитни рокови и мерила испитивања;
- попис препоручене литературе;
- остале важне чињенице за успешно извођење наставе.

Студентима су информације о терминима одржавања наставе, као и све релевантне информације у вези са предметима које слушају, доступне на огласној табли и факултетском сајту, [портал Студентска служба](#). Такође, путем факултетског сајта студенти могу приступити порталу “Моодле” чиме могу доћи до важних материјала од значаја за припрему наставних садржаја, као и других корисних информација (<http://e-learn.fpps.edu.rs/>).

Студенти се унапред обавштавају о садржају наставе путем информационих листа. Сваки наставник је обавезан да на почетку семестра достави студентима курикулуме у облику информационих листа. Факултет је структурирао јединствену информациону листу, која поред назива предмета, наставника и сарадника, садржи и термине колоквијума и одбране семинарских радова, структуру оцене, обавезну и допунску литературу и план рада са тематским јединицама предвиђен за сваку наставну недељу (Прилог 5.2.4).

Распоред наставе и све информације у вези са истим, доступне су студентима путем сајта и огласних табли. Календар рада је доступан студентима на факултетском сајту ([Календар рада на сајту](#)).

Квалитет наставног процеса за установу у целини и студијске програме обезбеђује се планском активношћу, те се због тога сваке школске године предлажу и усвајају планови рада засновани на кадровским и финансијским могућностима, али на основу анализе потреба и захтева наставника и студената у претходној школској години. План ([Прилог 5.2.2](#)) установе садржи:

- Глобални извештај о урађеном током протекле школске године;
- Активности које су планиране, али нису реализоване;
- Акредитације образовног рада које су у процедури;
- Активности везане за реализацију наставе;
- Област међународне сарадње;
- Сарадња са другим институцијама;
- Активности везане за повећање библиотечног фонда;
- Издавачка делатност;
- Научно-истраживачки рад;
- Финансијско пословање;
- Активности везане за праћење и унапређење квалитета рада наставне јединице изван седишта; и
- Активности усмерене на даље унапређење организације рада на Факултету.

За сваку од ових активности дефинисани су:

- Рокови;
- Носилац активности (одговорно лице); и
- Извршиоци.

Свака активност студената, као што су присуство на предавањима и вежбама, израда семинарских радова, решавање практичних задатака и др, оцењују се унапред предвиђеним бројем поена које студенти могу да остваре на предмету. Максимални број поена је на предмету је 100 од чега највише 40 може остварити на предиспитним активностима. ([Прилог 5.2.4](#))

Наставници садржину предавања и других облика наставе стално иновирају и усклађују са најновијим научним сазнањима и достигнућима о чему се дискутује на седницама катедри, колегијуму и наставно-научном већу. Током извођења наставе, наставници и сарадници, воде евиденцију о присутности и активности студената ([Прилог 5.2.4](#)).

Контрола квалитета наставе обухвата контролу одржавања наставе, према плану рада, као и контролу садржине и метода наставе. Руководиоци студијских програма прате извршавање наведене обавезе од стране наставника и сарадника и у случају да се исте уредно не извршавају упозоравају наставнике и сараднике који то не чине и предузимају адекватне мере.

У циљу унапређења наставног процеса Факултет подржава активности усмерене на лично усавршавање, афирмацију и компетенције наставника и сарадника ([Прилог 5.3](#)). Ово се остварује путем:

- Партиципације трошкова учешћа наставника и сарадника на националним и мађународним научним скуповима;
- Неговање издавачке делатности;
- Издавање часописа CIVITAS;
- Организовање међународних научних скупова.

1. Установа анализира на примеру једног студијског програма да је пропорција различитих типова курсева (предавања, семинари, пракса, пројекти и др.) коју изводе наставници и сарадници ангажовани на студијском програму, балансирана с обзиром на исходе учења.

На студијском програму ОАС Енглески језик настава се одржава на основним и мастер академским студијама по распореду који се утврђује на почетку сваког семестра ([Распоред наставе- летњи семестар](#)).

Наставне активности на основним студијама енглеског језика се планирају и извршавају према установљеним предметним курикулумима у оквиру којих се инсистира на мултидисциплинарном приступу и укључености студената у различите врсте активности како је дефинисано књигом предмета за [основне студије](#). План и распоред наставе (предавања и вежби) усклађени су са законским условима, потребама и могућностима студената и самог студијског програма. На порталу Студентске службе, на почетку сваког семестра се објављују информације о настави на свим нивоима студија, у складу са којима се спроводи сама настава. Такође, објављују се и информације о распореду испита, додатним активностима и друге информације од значаја за студенте ([Настава-обавештења](#)).

Квалитет рада студијског програма је предмет континуираног праћења заснованог на различитим процедурама и актима Факултета. Најважнији акти којима се дефинишу

циљеви рада и параметри процене квалитетног рада на студијским програмима уопште, па тако и на основним академским студијама Енглеског језика јесу Статут Факултета за правне и пословне студије др Лазар Вркатић усвојен 09.07.2013. године, а измењен 03.05.2018. ([Статут факултета](#)). Стратегија обезбеђења квалитета Факултета за правне и пословне студије др Лазар Вркатић усвојена 29.08.2011. године, измењен у погледу назива високошколске установе на седници Наставно-научног већа од 24.02.2014. ([Стратегија обезбеђења квалитета](#)). Акциони план за обезбеђење квалитета усвојен 28.11.2011. године, измењен у погледу назива високошколске установе на седници Наставно-научног већа од 24.02.2014. ([Акциони план за обезбеђење квалитета](#)) и Правилник о самовредновању установе и студијских програма усвојен 11.07.2011. године, измењен у погледу назива високошколске установе на седници Наставно-научног већа од 24.02.2014. ([Правилник о самовредновању](#)). Стратегијом обезбеђења квалитета и Статутом одређене су опште мере за обезбеђење квалитета, док су Акционим планом и Правилником те мере конкретније наведене.

Акционим планом предвиђено је редовно анкетање студената по питању рада наставног особља - Упитник [форма Б](#), који се спроводи на семестралном нивоу, затим реализације и исхода студијских програма, наставног процеса, техничких и материјалних ресурса који су на располагању студентима, као и ваннаставне подршке студената – Упитник [форма А](#), које се спроводи једном годишње. Анкету спроводи наставно особље уз обавезно учешће студентске организације (Студентски парламент) која надзире процес анкетања. Резултати анкете достављају се Наставно-научном већу Факултета и руководиоцу студијског програма, који разматрају резултате и по потреби предузимају одређене мере како је предвиђено тачком 2 Акционог плана обезбеђења квалитета. Увид у резултате анкете има и Студентски парламент који има овлашћење да предлаже и предузима корективне мере што је дефинисано и тачком 6 Статута Парламента. Може се рећи да је, у досадашњој пракси, процес анкетања спровођен на начин предвиђен према свим одредбама Акционог плана, осим у школској 2020/2021. године, услед пандемије COVID19 вирусом. Проблем је, с друге стране, мањи ниво ангажовања Студентског парламента по питању изношења предлога за побољшање квалитета студијског програма. Разлог за овакав недостатак може бити недовољна обавештеност или мотивисаност представника студената који би требало да се активније укључе у овај процес. Акциони план предвиђа и праћење резултата научног и стручног рада наставника и сарадника, контролу и планирање стања уџбеника, литературе и издавачке делатности, те мере којима ће се побољшати квалитет студијског програма.

Начин на који је студијски програм успоставио склад између: наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања, заснован је на принципима Болоњске конвенције. У силабусима је утврђено да се оцењивање студената врши непрекидним праћењем рада студената, са акцентом на раду у мањим групама и менторском раду. У складу са идејама и циљевима Болоњске декларације ([Болоњска декларација](#)), посебан значај се даје извршавању предиспитних обавеза, чији је циљ оспособљавање студената у различитим вештинама и начинима промишљања материје и усвајања знања (писмено изражавање кроз урађене семинарске радове или есеје, усмено кроз дискусију на часовима предавања и вежби уз награђивање присуства са циљем већег мотивисања студената, колоквијуми као класичан начин за проверу стеченог знања итд.). Оцена на испиту се формира на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем усменог или/и писменог испита. Исходи студијског програма су дефинисани тако да поред теоријског знања омогућавају студентима и стицање практично-примењивих компетенција у различитим

областима везаним за енглески језик, који су такође усклађени и са добром праксом у високом образовању и стручним асоцијацијама у Европи.

Наставне активности на основним и мастер академским студијама енглеског језика се планирају и извршавају према установљеним предметним курикулумима у оквиру којих се инсистира на мултидисциплинарном приступу и укључености студената у различите врсте активности. Свака активност студента се вреднује и бодује у складу са Болоњском декларацијом, где је максималан број бодова на испиту 100, а предиспитне активности подразумевају 40 бодова. Предмети на студијском програму организовани су у складу са Европским системом преноса бодова (ЕСПБ), чиме се омогућава мобилност студената широм европског простора, како је дефинисано књигом предмета за основне студије и актом о акредитацији студијских програма.

За сваки предмет су у силабусима дефинисане наставне методе и облици, структура оцене и расподела бодова у оквиру предиспитних и испитних обавеза, као и образложење оптерећења ЕСП бодова. Настава на студијском програму је интерактивна и подразумева активно учешће студената током предавања и вежби кроз дискусије, презентације, постављање питања, решавање задатака, обрађивање дела градива од стране самих студената и јавне реализација једног наставног часа или једне теме, дебата, писмене вежбе, израду домаћих задатака, тестова, презентација семинарских радова, радионице, анализе и тумачења научних извора, и то све кроз индивидуални, групни или рад у паровима. Током извођења наставе, наставници и сарадници, воде евиденцију о присутности и активности студената, као и о извршењу домаћих задатака и семинарских радова ([Прилог 5.2.4](#)).

Квалитет наставног процеса на студијском програму обезбеђује се планском активношћу, те се због тога сваке школске године предлажу и усвајају планови рада засновани на кадровским и финансијским могућностима, али на основу анализе потреба и захтева наставника и студената у претходној школској години ([Прилог 5.2.5](#)).

Планом рада студијског програма се подстиче стицање активних компетенција наставника типичних за високошколске установе, као и стицање стручних компетенција. Такође, актом установе (Акционим планом) предвиђа се институционална и законска логистика за научни рад наставника. Међутим, [Правилником о избору наставника](#), као и [Правилником о избору у ненаставничка звања](#) су прецизно дефинисани минимални услови као подстицај наставника за стицање и развој научних и стручних компетенција. Наставници садржину предавања и других облика наставе стално иновирају и усклађују са најновијим научним сазнањима и достигнућима о чему се дискутује на седницама катедри, колегијуму и Наставно-научном већу.

Такође, на студијском програму Енглеског језика практичан део наставе се реализује и кроз посете студената различитим пословним организацијама из више области енглеског језика, на првом месту образовним институцијама. У протеклих пет година, студенти су имали прилике да се упознају са радом основних, средњих и приватних школа. Поред тога, из појединих предмета су организована гостујућа предавања стручњака из праксе, како би се студенти енглеског језика упознали с различитим областима своје будуће професије. Затим, у оквиру курикулума је предвиђена Пракса који подразумева да студенти треба да проведу 90 сати у образовној установи или организацији која обухвата преводилачку делатност.

На Факултету су разрађене процедуре и поступци чији је циљ обезбеђење и поштовање плана и распореда наставе. Студије се изводе према плану извођења наставе, кога усваја Наставно-научно веће, пре почетка одговарајућег семестра, а којим се утврђује: који ће наставници и сарадници изводити наставу на ком студијском програму и на којим

предметима; место извођења наставе; почетак и завршетак наставе и распоред извођења наставе; облици наставе (предавања, практична настава, вежбе, консултације, провере знања и др.); начин полагања испита, испитни рокови и мерила испитивања; попис препоручене литературе; остале важне чињенице за успешно извођење наставе ([Прилог 5.2.2](#)).

Студенти се унапред обавштавају о садржају наставе путем информационих листа. Сваки наставник је обавезан да на почетку семестра достави студентима курикулуме у облику информационих листа.

Контрола квалитета наставе обухвата контролу одржавања наставе, према плану рада, као и контролу садржине и метода наставе. Руководилац студијског програма прати извршавање наведене обавезе од стране наставника и сарадника и у случају да се исте уредно не извршавају упозоравају наставнике и сараднике који то не чине и предузимају адекватне мере, како је и дефинисано у члану 2.6 и 2.7 Акционог плана обезбеђења квалитета.

Квалитет реализације наставног процеса на основним и мастер студијама енглеског језика се прати и на основу оцена студената, путем упитника за евалуацију форма А ([Прилог 3.2.16](#)).

2. Установа документује, у оквиру годишњег извештаја о раду тела одговорног за унутрашње осигурање квалитета, или на други начин, да подстиче стицање активних компетенција наставника типичних за високошколске установе, као и стицање стручних компетенција.

Планом рада Факултета за правне и пословне студије Др Лазар Вркатић начелно се подстиче стицање активних компетенција наставника типичних за високошколске установе, као и стицање стручних компетенција. Такође, актом установе предвиђа се институционална и законска логистика за научни рад наставника дефинисана у тачки 3.3 Акционог плана за обезбеђење квалитета. У фебруару 2017. године усвојен је [Кодекс о академском интегритету](#) чијим се чланом 5 начелно подстиче стално стручно усавршавање чланова академске заједнице. Међутим, неопходно је убудуће предвидети прецизније и конкретније дефинисање услова и могућности подстицаја за наставнике за стицање и развој научних и стручних компетенција.

3. Високошколска установа документује процедуру која обезбеђује доступност и реализацију плана рада на предметима, као и регуларност распореда наставе. Описују се усвојене процедуре и мере које установа доноси у случају неиспуњавања овог стандарда.)

Опис стања - 3

На свим студијским програмима, као и установи у целини, разрађене су процедуре и поступци чији је циљ обезбеђење и поштовање плана и распореда наставе. Студије се изводе према различитим актима установе и студијског програма: плану извођења наставе на нивоу установе, као и према [плану рада на нивоу студијских програма](#), календару рада и курикулумима наставних предмета. Овим актима се утврђује:

- који ће наставници и сарадници изводити наставу на ком студијском програму и на којим предметима;
- место извођења наставе;
- почетак и завршетак наставе и распоред извођења наставе;

- облици наставе (предавања, практична настава, вежбе, консултације, провере знања и др.);
- начин полагања испита, испитни рокови и мерила испитивања;
- попис препоручене литературе;
- остале важне чињенице за успешно извођење наставе.

Студентима су информације о терминима одржавања наставе, као и све релевантне информације у вези са предметима које слушају, доступне на огласној табли и факултетском сајту под секцијом Распоред предавања ([Распоред наставе](#)). Такође, путем факултетског сајта студенти могу приступити порталу *E-learn* чиме могу доћи до важних материјала од значаја за припрему наставних садржаја, као и других корисних информација ([E-learn](#)). Портал *E-learn* је од посебног значаја за одвијање наставе у 2020. и 2021. школској години, будући да се настава због пандемије COVID19 већим делом одвијала *online*.

Анализа и процена стања

На основу анализе наведених аката, закључује се да су акти којима се најдетаљније планира и на основу којих се реализује план наставе, план рада и курикулуми. Овим документима детаљно су дефинисане предвидиве и доследне процедуре извођења наставе. Курикулуми се достављају студентима у оквиру сваког наставног предмета почетком новог семестра. Распоред наставе и све информације у вези са истим доступне су студентима путем сајта и огласних табли.

У међупериоду извођења процеса самовредновања, поред Календара рада, који је доступан студентима на огласној табли Факултета и на факултетском сајту ([Календар рада](#) [Календар рада](#)) то су постали и најважнији акти установе ([ФЛВ - акти](#)), као и значајни подаци самог студијског програма (нпр. [ФЛВ- Енглески језик](#)). Иако је рад студијског програма генерално транспарентан и његова акта доступна студентима на факултетском сајту као и на њихов захтев, неопходно је додатно побољшање по питању транспарентности и благовременог информисања студената. Ипак, постоји проблем који се огледа у непостојању јасно дефинисаних а усвојених процедура и мера које студијски програм доноси у случају неиспуњавања овог стандарда.

б) SWOT анализа

S (ПРЕДНОСТИ)

1. Доступност информација о терминима и плановима реализације наставе, уз могућност електронске пријаве испита +++
2. Доступност података о студијском програму, плану и распореду наставе +++
3. Примена флексибилног и интерактивног модела наставе ++
4. Континуирано праћење квалитета наставе на студијском програму +++
5. Компетентност и доступност наставника и сарадника +++
6. Формулисање и усвајање Кодекса о академском интегритету +++

7. Дефинисани исходи учења на нивоу студијског програма, и на нивоу појединачних предмета у оквиру студијских програма +++
8. Усаглашеност уџбеничке литературе са актуелним законодавством ++
9. Коришћење савремених техничких средстава у извођењу наставе +++

W (СЛАБОСТИ)

1. Недостатак прецизног дефинисања услова и могућности подстицаја за наставнике за стицање и развој научних и стручних компетенција +++
2. Не постоје усвојене прецизно дефинисане процедуре и мере које установа или студијски програм доносе у случају неиспуњавања овог стандарда +++

O (МОГУЋНОСТИ)

1. Имплементирање система за ажурно информисање и обуку наставника и сарадника о трендовима у савременом образовању +++
2. Формулисање система мотивације и услова за научни и стручни развој наставника и сарадника +++
3. Установљавање функције студента продекана +++
4. Сарадња са послодавцима у циљу обављања стручне праксе студената +++
5. Успостављање сарадње са релевантним институцијама ради увођења нових видова практичне наставе +++
6. Повећање броја студената који похађају практичну наставу ++
7. Праћење резултата остварених у оквиру практичне наставе +++

T (ОПАСНОСТИ)

1. Сатисфакција достигнутим нивоом квалитета наставног рада +++
2. Све мања мотивисаност студената за похађање наставе уживо +++

Квантификација процене датих категорија дефинисана је на следећи начин:

- +++ високо значајно,
- ++ средње значајно,
- + мало значајно,
- 0 без значаја.

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 5:

На основу претходно изнетих чињеница и докумената (који су дати у прилогу), може се констатовати да је на Факултету испуњен Стандард 5.

Факултет ће наставити са пружањем организоване подршке наставницима и сарадницима како би се унапредиле њихове компетенције и ускладио њихов педагошки рад са савременим облицима наставе. Неке од планираних активности су организовање

расправа на тему квалитета наставе, организовање трибина посвећених овој тематици, као и размена искустава са колегама на другим високообразовним институцијама.

Факултет ће ставити акценат на реализацију препознатих могућности за унапређење наставног процеса. Препознате слабости биће инкорпориране и конкретизоване у стратегији развоја Факултета у наредном петогодишње периоду. Такође, Факултет ће наставити са унапређењем препознатих снага у наставном процесу које једнако вреднују наставници као и студенти. Оно што указује на својеврсан вид квалитета јесте подударност снага препознатих од стране наставника као кретора наставног процеса и студената као корисника ових услуга.

У предлог мера и активности сврставамо:

- Усвајање прецизно дефинисаних процедура и мера које установа спроводи у случају неиспуњавања принципа и активности у оквиру овог стандарда;
- Имплементирање система за ажурно информисање и обуку наставника и сарадника о трендовима у савременом образовању;
- Формулисање система мотивације и услова за научни и стручни развој наставника и сарадника;
- Установљавање функције студента продекана као везе између студентских захтева и интереса и студијског програма.

г) Показатељи и прилози за Стандард 5:

[Прилог 5.1.](#) Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса извештај о анкетирању студената о наставном процесу и студијским програмима

[Прилог 5.2.](#) Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.

[Прилог 5.3.](#) Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

Опис стања

Факултет је акредитован за реализовање научно-истраживачке делатности у области друштвених и хуманистичких наука на седници Одбора за акредитацију научноистраживачких организација Републике Србије одржаној 10. марта 2015, као и 3. Септембра 2019. године. Акредитована је научноистраживачка делатност из права, психологије, економије, безбедности и англистике ([Akreditacija-NIR](#)). Факултет је донео и документ [Стандарди и поступци](#) у којем је у члану 27. дефинисао да су наставници и сарадници у обавези да раде на реализацији научноистраживачких пројеката које финансирају државни органи, Факултет или друге организације, институције или привредна друштва. Чланом 28. дефинисано је да су наставници дужни да у што већој мери користе резултате својих научноистраживачких радова као и радова својих колега и других научника и научних институција из земље и иностранства у извођењу наставе. Контрола учешћа наставног особља у научноистраживачком раду дефинисана је у члану 31., а у члану 32. дефинисан је и начин објављивања и саопштавања резултата научноистраживачког рада. Декан Факултета утврђује начин евидентирања и обједињавања резултата научног и стручног рада наставника и сарадника у форми годишњег извештаја, који разматра Наставно-научно веће. Континуитет у планирању научног и стручног рада се обезбеђује на тај начин што наставници сачињавају свој лични план научних и стручних активности и достављају га руководиоцу студијског програма, који их обједињује и презентује Наставно-научном већу. Наставно-научно веће разматра, обједињене планове и одређује приоритете. Савет факултета, у складу са [Акционим планом](#) планира и доноси одлуку о материјалној подршци научног и стручног раду. Пословодни орган Факултета одлучује о материјалној подршци научног и стручног раду, у складу са одлукама Наставно-научног већа, средствима која су планирана и која је одобрио Савет факултета.

1. *Високошколска установа анализира структуру и ресурсе за остваривање и организовање базичних, развојних и примењених истраживања, уметничког и стручног рада и показује да постојеће структуре за реализацију и организовање научноистраживачког, уметничког и стручног рада одговарају нормативима.*
2. *Установа треба да документује да је одређивање истраживачких стратегија и циљева у складу са стратешком оријентацијом установе и националном стратегијом.*
3. *Установа наводи листу пројеката које финансира Министарство за образовање и науку, Министарство културе или које финансирају међународне организације, а чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.*
4. *Установа прилаже и листу пројеката који обезбеђују трансфер технологије релевантним индустријама и пословним заједницама, као и непрофитним организацијама.*

5. Установа наводи појединачно ангажовање наставника и сарадника у оквиру научноистраживачких пројеката које финансира Министарство за образовање и науку.
6. Високошколска установа пружа доказе да је обезбеђена интегрисаност истраживачких метода и резултата истраживања у наставне програме академских и докторских студија.
7. Високошколска установа треба да документује да пружа подршку наставницима и сарадницима да повећају број и квалитет публикација у реномираним часописима са SCI индексацијом. Документује се систем за финансијску подршку младим истраживачима из вишка сопствених прихода високошколске установе.
8. Установа потврђује примером да се за избор у звање наставника критеријуми који се односе на научноистраживачки, уметнички и стручни рад доследно примењују и да су у складу са препоруком Националног савета за високо образовање.
9. Установа документује да је избор и именовање наставника и ментора на студијским програмима докторских студија обављено у складу са тренутно важећим стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија у оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља.
10. Установа анализира и упоређује своје критеријуме који дефинишу избор наставника и избор ментора на докторским студијама са условима других високошколских установа из одговарајућег научног или уметничког поља.
11. Високошколска установа треба да наведе доказе о интензивној међународној сарадњи.

Анализа и процена стања

У домену научноистраживачког рада у наставку следи листа пројеката са кратким увидом у активности пројекта, наставницима и сарадницима ангажованим са Факултета као и број месеци ангажовања у периоду од претходне реакредитације научноистраживачке делатности:

Дугорочним научним пројектом „Изазови младих у КОВИД-19 и пост КОВИД-19 периоду: Насиље или развој друштва у духу предузетништва”, са бројем уговора 142-451-2587/2021-01/2, руководи проф. др Владимир Његомир. Прва година пројекта започета је 15. октобра 2021. године а закључно са 15. октобром 2022. године је успешно урађена. Предат је извештај и пријава за наставак пројекта, односно за другу годину пројекта. Након предаје извештаја и пријаве за наставак пројекта, у октобру 2022. године одобрена је и друга годину пројекта чији је завршетак крајем октобра 2023, након чега се планира наставак пројекта у 2024. и 2025. години. Пројекат финансира Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност. Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић је носилац пројекта. Учесници у пројекту са Факултета за правне и пословне студије др Лазар Вркатић су:

1. проф. др Владимир Његомир, 2,5 месеца ангажовања (руководилац)
2. проф. др Мирјана Францешко, 1,5 месец ангажовања
3. проф. др Жељка Крповић-Бојанић, 1,5 месец ангажовања
4. проф. др Јасмина Недељковић, 1,5 месец ангажовања
5. проф. др Драган Жуљевић, 1 месец ангажовања
6. проф. др Душана Шакан, 1 месец ангажовања
7. доц. др Сања Батић-Очовај, 1 месец ангажовања

Научним пројектом „Судска заштита права из радног односа током Ковид пандемије на територији АПВ - изазови у процесу придруживања Србије ЕУ”, с бројем

решења: 142-451-2027/2022-01/01, руководи доц. др Зоран Ваван. Пројекат финансира Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност. Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић је носилац пројекта. Учесници у пројекту са Факултета за правне и пословне студије др Лазар Вркатић су:

1. доц. др Зоран Ваван, 3 месеца ангажовања (руководилац)
2. доц. др Марија Мијатовић, 3 месеца ангажовања
3. проф. др Тамара Гајинов, 3 месеца ангажовања

Поред наведених кључних пројеката у којима је учествовао већи број истраживача са Факултета, поједини истраживачи су учествовали и у другим пројектима, и то:

- Проф. др Исидора Вотлс - Учесник на једногодишњем научном пројекту „Научни потенцијали аотираних ученичких корпуса у примењеној лингвистици“, са бројем уговора: 19.032/961-135/19. Руководилац пројекта: проф. др Јелена Марковић. Носилац пројекта је Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву. Пројекат финансира Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво Републике Српске. 2020-2021. године.

- Проф. др Бориша Лечић - учесник у пројекту "Уговарање и уговорно право у дигиталном друштву - уклањање нормативних препрека за развој е-трговине", Решење број: 142-451-2392/2021-01/01, 09.07.2021. Носилац пројекта био је Универзитет Привредна академија, Правни факултет за привреду и правосуђе. Пројекат је финансирао Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност. Пројекат је био краткорочни и трајао од 2021. до 2023. године.

- Доц. др Тања Каурин и доц. др Драган Мијовић – учесници у пројекту „Developing Forensic Statement Analysis (FSA) standards to fight CAE: A victim centered approach“. Пројекат је финансиран од стране Европске комисије а у оквиру програма „The Internal Security Fund – Police“. Пројекат је трајао од 2019. до 2021. године.

- Доц. др Тања Каурин и доц. др Драган Мијовић – учесници у пројекту „Training programs for teaching and support professionals in primary schools and kindergartens in child abuse cases“. Пројекат је финансиран у оквиру програма Ерасмус +. Пројекат је трајао од 2020. до 2022. године.

- Доц. др Катинка Беретка - Учесник у пројекту под бројем EFOP-3.4.3-16-2016-0001, „Az agrárképzés integrált, gyakorlatorientált, tartalmi és módszertani fejlesztése a digitális agrár- és élelmiszergazdaság elvárásainak tükrében“ („Интегрално, практично оријентисано, садржинско и методолошко развијање аграрног образовања у светлу захтева дигиталне агропривреде и прехранбене индустрије“). Пројекат је финансирала Влада Мађарске/ЕУ. Пројекат је реализован у периоду мај-дец 2021. године. Задатак пројекта била је израда самосталне дигиталне наставне материје за Мађарски универзитет аграрних наука под називом „Аграрно право и основи привредног права“.

- Доц. др Катинка Беретка – учествује у пројекту COST Action CA18114, European Non-Territorial Autonomy Network (ENTAN), Management Committee member for Serbia (2019-2023).

- Проф. др Петар Теофиловић - у периоду јул 2019. - јун 2021. године учествовао је у пројекту „NATION, Community, Minority, Identity - The Role of National Constitutional Courts in the Protection of Constitutional Identity and Minority Rights as Constitutional Values“. Пројекат је трајао две године, а финансиран је од стране Министарства правде Мађарске. Пројекат је реализован у сарадњи Факултета за право и политичке науке Универзитета у

Сегедину и Факултета за правне и пословне студије др Лазар Вркатић, Универзитета Унион у Београду.

- Проф. др Јелена Стојшић Дабетић - учествовала је у научном пројекту „Правно регулисање употребе дигиталне технологије у функцији развоја привредног пословања“, број решења: 142-451-3101/2020-04. Пројекат је финансирао Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност. Пројекат је трајао 1 годину а руководилац пројекта био је проф. др Предраг Мирковић.

- Проф. др Јелена Стојшић Дабетић – учествовала је у научном пројекту „Прогресивни развој права у савременом дигиталним друштву“, бр. решења: 142-451-2592/2021-01/01. Пројекат је финансирао Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност. Пројекат је дугорочни и траје 4 године, са почетком пројекта у 2021. години. Руководилац пројекта је проф. др Предраг Мирковић.

- Проф. др Јелена Стојшић Дабетић – као руководилац пројекта учествовала је у научном пројекту „Уговарање и уговорно право у дигиталном друштву – уклањање нормативних препрека за развој е-трговине“, бр. решења: 142-451-239/2021-01/01. Пројекат је финансирао Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност. [Пројекат](#) је био једногодишњи.

Дана 25. и 26. новембра 2021. године, наш Факултет је био домаћин међународне онлајн конференције под називом „Друштвени и лични изазови током COVID-19 пандемије”.

Научноистраживачки рад наставника има утицај у њиховом избору у наставничка звања. Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Факултета којим се утврђују услови за избор у наставничка звања, као један од важних критеријума, наводи научноистраживачки рад кандидата ([Правилник о избору у звање наставника](#)). Правилником о избору у звање утврђују се услови за избор у наставничка звања у складу са Законом о високом образовању („Службени гласник Републике Србије, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. Закон) и Минималним условима за избор у звање наставника на универзитету („Службени гласник Републике Србије” бр. 101/2015, 102/2016 и 119/2017), утврђених од стране Националног савета за високо образовање, Статутом Универзитета Унион ([Статут УНИОН, 2019](#); [Статут УНИОН, 2023](#)) Статутом Факултета за правне и пословне студије др Лазар Вркатић ([Статут](#)) и [Одлуком о начину извођења приступног предавања приликом избора кандидата у наставно звање](#). Као обавезни услови за избор у наставничка звања предвиђени су наставни и научноистраживачки рад кандидата. Изборне услове чине стручно-професионални допринос, допринос академској и широј заједници, као и сарадња са другим високошколским, односно научно-истраживачким институцијама. Кандидат је обавезан да испуни најмање два од предвиђена три услова који морају да буду наведени и образложени у реферату комисије о пријављеним кандидатима. Комисија, именована од стране Наставно-научног већа, сачињава реферат на унапред припремљеном [обрасцу](#). Извештај се истиче на увид јавности на сајту Универзитета у периоду од 30 дана. Коначну одлуку о избору у звање доноси Сенат Универзитета. Пример такве политике рада Факултета приликом избора кандидата је наведен при избору у звање проф. др Јелене Достанић ([Реферат](#)) и доц. др Сање Батић – Очовај ([Реферат](#)).

У складу са претходно наведеним правилником, Факултет систематски прати и оцењује обим и квалитет истраживачког рада наставника и сарадника кроз:

- ✓ учешћа на научним скуповима и конференцијама националног и међународног значаја,
- ✓ учешћа на научним пројектима националног и међународног значаја,
- ✓ учешћа у научним асоцијацијама и друштвима,
- ✓ учешћа са својим радовима, у научним и стручним часописима.

Ради унапређења моралних квалитета, заштите вредности знања и подизања свести о одговорности свих чланова академске заједнице донет је и [Кодекс о академском интегритету](#), који се примењује у професионалном и јавном деловању свих чланова академске заједнице, независно од трајања уговора на основу кога се остварују права и обавезе у Установи: наставног, научног особља, студената, ваннаставног особља, као и лица која нису чланови академске заједнице, а учествују у раду Установе. Међу важним начелима овог Кодекса су слобода мишљења, независност и самосталност чланова академске заједнице, поштовање стандарда стручности, одговорности у границама сопственог статуса, забрана сваке врсте узнемиравања и притисака, а посебно када се они темеље на злоупотреби положаја институционалне и хијерархијске надређености.

У оквиру Факултета установљена је издавачка делатност. Издавачка делатност ближе је регулисана [Правилником о уџбеницима и другима наставним средствима](#). Овим правилником уређује се предмет и организација издавачке делатности, као и поступак издавања уџбеника и других научних публикација, у које спадају: помоћна наставна средства, скрипте, научни часописи, зборници радова и дела монографског карактера. На интернетској страници Факултета под одељком Издаваштво налазе се сва издања Факултета од 2008. до данас (<http://www.flv.edu.rs/izdavastvo/>).

Један од резултата издавачке делатности јесте часопис за друштвена истраживања „Цивитас“, који од 2011. године излази редовно два пута годишње. Часопис је категоризован од 2020. као национални часопис категорије М52, а од 2021. године као национални часопис категорије М51. Доступан је и у електронској форми на сајту Факултета. (<https://civitas.rs/>).

Један од основних циљева наше институције јесте успостављање сарадње са образовним установама у земљи и иностранству у циљу побољшања квалитета наставног процеса, у том погледу смо остварили сарадњу са више институција из региона и ширег окружења:

„Факултет за право и политичке науке“, Универзитета у Сегедину; Правни факултет Универзитета „Иштван Сечењи“ у Ђеру; Зниверзитетска високошколска установа „Ciels“ из Падове; “Юридически факултет“ (Правни факултет) из Великог Трнова; “Институт законоведения и управления Всероссийской полицейской ассоциации“ (Институт законодавства и управљања Сверуске полицијске асоцијације) из Туле; “Facolta’ di Scienze Politiche – Universita’ degli Studi di Trieste” (Факултет политичких наука Универзитета у Трсту); BBNW – Build Bridges Not Walls (Градимо мостове, а не зидове – Улога универзитета у изградњи мира). На страници Сарадња факултетског сајта налазе се сви

споразуми о сарадњи факултета са институцијама из земље и иностранства (<http://www.flv.edu.rs/saradnja/>).

Доношењем Програма научноистраживачког рада Факултета за правне и пословне студије др Лазар Вркатић за период 2019-2023. године омогућено је унапређење научног развоја и стручног усавршавања у области друштвених и хуманистичких наука, и то студијских програма Права, Пословне психологије, Психотерапије, Безбедности и криминалистике и Енглеског језика. На основу овог програма као циљеви у области научноистраживачког рада утврђени су:

- стварање нових научних знања или резултата применљивих у пракси;
- развој и унапређење наставе;
- обучавање и усавршавање младих научних истраживача;
- интензивирање и ширење билатералне научне сарадње;
- укључивање у мултилатералне процесе, научне и образовне сарадње и иницијативе;
- научна подршка унапређењу управљања ризицима катастрофалних штета на републичком нивоу;
- истраживање могућности и имплементација иновационих решења финансирања последица остварења штетних догађаја;
- научна подршка развоју финансијског сектора, посебно банкарства и осигурања,
- стандардизација преводилачке праксе и увођење норми пре свега у области неknjежног превода који обухвата превод званичних, научних и стручних текстова у виду циљане обуке студената у оквиру одговарајућих предмета;
- унапређење функционалне писмености у складу са европским нормативима,
- успостављање стандарда у пословној психологији на републичком нивоу;
- научна подршка развоју психотерапије у Републици Србији,
- подстицање реформи у области законодавства и пружање стручне саветодавне подршке у хармонизацији домаћег права са правом Европске уније;
- научно засновано унапређење система безбедности Републике Србије;
- трансфер знања и дисперзија научних достигнућа.

За приоритете у научноистраживачком раду постављени су:

- развој научних области којима се Факултет бави;
- подизање квалитета домаћег законодавства;
- подизање квалитета система безбедности Републике Србије;
- подизање квалитета и унапређење ефикасности рада финансијског система, посебно делатности осигурања;
- унапређење квалитета заштите и финансирања последица остварења катастрофалних штета;
- унапређење праксе психотерапије у Републици Србији;
- унапређење језичке писмености у Републици Србији;
- реализација научноистраживачких пројеката од општег интереса за Републику Србију;

- издавање књига и других публикација;
- међународна сарадња на пословима усавршавања младих научних истраживача;
- међународна сарадња на пословима организовања и одржавања домаћих, регионалних и светских научних скупова.

Поред усвајања [Програма научноистраживачког рада](#) Факултета за правне и пословне студије др Лазар Вркатић за период 2019-2023. донет је и [План реализације програма](#) за период 2019-2023. године којим се ближе одређују пројекти који су планирани да се реализују у овом четворогодишњем периоду:

- „Приватно обезбеђење у АП Војводини у систему унутрашње безбедности Републике Србије – актуелно стање и перспективе развоја”- руководиоца пројекта је проф. др Здравко Скакавац
- „Развој предузетништва младих у Србији”
- „интердисциплинарне вештине и дигитални медији као предиктори каријерне адаптабилности”
- Развој часописа „Цивитас”- у овом периоду настојаће се да часопис буде категоризован као врхунски часопис националног значаја- М51. Главни и одговорни уредник је проф. др Владимир Његомир.

Усвајањем [Програма развоја научноистраживачког подмлатка за период 2019- 2023.](#) утврђени су услови за научни рад и развој научноистраживачког подмлатка. Програм развоја научноистраживачког подмлатка обухвата две категорије подмлатка: студенте и сараднике. Основни циљеви Програма су:

- стварање услова за усавршавање младих научних радника запослених на Факултету;
- брз, примерен и економичан развој научноистраживачког подмлатка;
- оспособљавање научноистраживачког подмлатка за што самосталнију реализацију научних истраживања у области економије, права, психологије, безбедности и функционалне писмености;
- омогућавање и стимулисање активног учешћа младих научних радника на научноистраживачким пројектима Факултета;
- континуирано праћење и стимулисање научног развоја студената;
- веће ангажовање ментора у току научноистраживачког рада и анализе резултата истраживања;
- организовање конференција, чији ће учесници бити студенти основних и мастер студија, а асистенти модератори, у циљу бољег међусобног повезивања пре свега запослених, али и других младих сарадника, бољег упознавања са тематиком из различитих научних области којима се Факултет бави;
- веће ангажовање реномираних стручњака са нашег и других факултета у настави на основним и последипломским студијама у циљу доприноса популаризацији различитих истраживачких области међу студентима који би могли бити будући сарадници Факултета;
- стимулисање младих научних сарадника за наставак школовања;
- укључивање младих истраживача у различите облике међународне сарадње;

- укључивање младих истраживаче у различите облике сарадње са привредом;
- обезбеђивање сваког другог облика подршке младим научним радницима у вези са њиховим стручним усавршавањем.

б) SWOT анализа

S (ПРЕДНОСТИ)

1. Компетентност, мотивација и искуство наставника +++
2. Висока научна продукција +++
3. Одражавање научно-стручних конференција ++
4. Донета план за научноистраживачки развој подмлатка +++
5. Постојање издавачке делатности +++
6. Учешће наставника и сарадника у националним научноистраживачким пројектима ++

W (СЛАБОСТИ)

1. Недовољна интердисциплинарна истраживачка сарадња међу катедрама ++
2. Неједнака укљученост наставника ++
3. Оптерећеност наставника и сарадника наставом ++
4. Недовљно системских подстицаја, материјалне основе за подржавање научноистраживачких активности +++

O (МОГУЋНОСТИ)

1. Сарадња са другим научно-истраживачким установама +++
2. Проширење сарадње са другим државним органима, институцијама и привредним субјектима у Србији ++
3. Учешће у домаћим и међународним пројектима +++
4. Млади потенцијал (асистенти, сарадници, студенти) +++

T (ОПАСНОСТИ)

1. Преминација природно-технолошких научних области у конкурсима за пројекте +++
2. Високе цене за објављивање радова у врхунским часописима +++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 6:

Стандард 6 је испуњен, јер се (као што је истакнуто) непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког рада.

Предлог мера и активности:

- Одређено периодично растерећење појединаца (у виду плаћеног одсуства) са циљем бржег и успешнијег окончања мастер и докторских студија, када су у питању сарадници, односно подршка и стварање већег простора за студијске боравке у иностранству и постдокторска истраживања, када су у питању наставници;
- Потребно је размотрити идеју о формирању специјализоване пројектне канцеларије, уз претходну обуку кадра за рад на припреми пројектне документације, како би се што већи број наставника укључио у домаће и међународне научно-истраживачке пројекте;
- Квалитету рада ФЛВ свакако би допринело и проширење сарадње са другим високошколским установама, државним органима, институцијама и привредом, како на пољу научно-истраживачке делатности, тако и на пољу практичне обуке студената.

г) Показатељи и прилози за Стандард 6:

Табела 6.1. Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у **текућим домаћим и међународним пројектима**

Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата.

Табела 6.4. Списак SCI/ ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период. (Навести референце са редним бројем)

Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката (име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати) у високошколској установи у претходне три школске године - нема

Табела 6.6. Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи. - нема

Табела 6.7. Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи.

Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничко-истраживачком раду - нема

Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

а) Опис стања

Квалитетно наставно особље представља једну од основних претпоставки за успешан рад свих студијских програма на Факултету. Стручност наставника и сарадника и њихова способност да пренесу своје знање омогућавају остваривање утврђених циљева високог образовања. На свим студијским програмима на Факултету наставу изводи квалификован и стручан наставни кадар. Део наставног особља поседује богато искуство у практичном раду, будући да је део своје радне каријере провео у пракси. Такође, у наставни процес су укључени и поједини сарадници-практичари. Сва пренета теоријска и практична знања и искуства студентима од великог су значаја за квалитет наставног процеса.

Према чл. 106. ст. 1. [Статута](#) Факултета звања наставника су: доцент, ванредни професор, редовни професор и гостујући професор. Поред тога према ст. 2. истог члана, наставу страних језика, односно вештина, осим наведених лица може изводити и наставних страног језика, односно вештина који има стечено високо образовање првог степена, објављене стручне радове у одговарајућој области и способност за наставни рад. Услови за избор у наставничка звања утврђени су [Правилником о избору у звања наставника](#) Универзитета „Унион“ у Београду, у складу са [Законом о високом образовању, Минималним условима за избор у звања наставника на универзитету, Статутом](#) Универзитета „Унион“ у Београду, [Статутом](#) Факултета за правне и пословне студије др Лазар Вркатић у Новом Саду.

Чланом 4. [Правилника о избору у звања наставника](#) одређени су обавезни и изборни услови за избор у звања наставника. Као обавезни услови одређени су наставни и научно-истраживачки рад кандидата, док су као изборни услови одређени стручно-професионални допринос, допринос академској и широј заједници, као и сарадња са другим високошколским, односно научно-истраживачким институцијама у земљи и иностранству. Кандидат за избор у звања мора да испуњава услове у погледу најмање два од предвиђена три изборна елемента која морају да буду наведена и образложена у реферату комисије о пријављеним кандидатима.

Одржавање квалитетног и мотивисаног наставног кадра подразумева планирање и избор на основу поступка који се спроводи јавно, према утврђеним стандардима за обезбеђење квалитета научног и стручног рада, те провером квалитета наставног рада путем анонимних студентских упитника.

Приликом одлуке о расписивању конкурса (чл. 12. [Правилника о избору у звања наставника](#)) Наставно-научно веће Факултета именује стручну комисију за писање извештаја о кандидатима пријављеним на конкурс, док коначну одлуку доноси Сенат Универзитета. Конкурс за избор наставника ради заснивања радног односа је јаван и објављује се у Сремским новинама које су доступне и у електронском облику <http://www.sremkenovine.co.rs/>. Извештај комисија сачињава на унапред припремљеном обрасцу ([Прилози\Образац извештаја за избор у звања наставника.doc](#)), који се ставља на увид јавности на сајт Универзитета Унион у периоду од 30 дана:

<http://union.edu.rs/izvestaji-o-izboru-u-zvanje/>, дајући предлог о томе ког кандидата би требало изабрати.

Према члану 106. ст. 3. Статута Факултета звања сарадника су: сарадник у настави, сарадник ван радног односа (демонстратор и слично), сарадник за део практичне наставе, асистент и асистент са докторатом. Поред тога, према ст. 4. истог члана одређена су звања сарадника у извођењу наставе у оквиру студијских програма страних језика: лектор, виши лектор и страни лектор.

Поступак заснивања радног односа сарадника уређен је Правилником о избору у ненаставничка звања Факултета. Чл. 2. Правилника одређено је да се сарадник у звање бира без расписивања конкурса, док је чл. 3 одређено да предлог за избор у звање даје Катедра. На основу предлога Наставно-научно веће именује Комисију за израду реферата о предложеним кандидатима, а према чл. 5. Правилника Наставно-научно веће доноси одлуку о избору у звање сарадника на основу предлога Комисије.

Чланом 106. ст. 5. Статута Факултета одређено је да Факултет може на предлог стручног органа ангажовати у делу активне наставе, укључујући предавања и вежбе, на првом и другом степену студија, највише до трећине часова наставе на предмету у току семестра, предавача ван радног односа који има стечено високо образовање најмање мастер академских студија и који има неопходна знања и вештине у одговарајућој области и показује смисао за наставни рад. Чланом 1. Правилника о избору у ненаставничка звања ван радног односа Факултета одређено је да су ненаставничка звања ван радног односа: предавач ван радног односа, истраживач, сарадник ван радног односа (демонстратор) и сарадник за део практичне наставе. Чланом 2. Правилника одређено је да се у ненаставничко звање бира без расписивања конкурса.

Факултет, редовно, два пута годишње, на крају сваког семестра врши евалуацију рада наставника и сарадника. Ова евалуација врши се преко упитника Форма Б. (Упитник за евалуацију форма Б).

Анализа и процена стања

У односу на претходни Извештај, одржан је добар квалитет у погледу броја, квалификованости, компетентности наставног особља, као и њихове добре комуникације са студентима. Квалификације свих наставника и сарадника одговарају образовно-научном пољу и нивоу њихових задужења и публикују се на сајту Факултета: <http://www.flv.edu.rs/programi-nastavno-osoblje/>.

Доношењем Акционог плана за обезбеђење квалитета Факултет је утврдио стандарде за постизање квалитета научног и стручног рада. Квалитет научног и стручног рада обезбеђује се кроз следеће активности:

- годишње праћење резултата научног и стручног рада наставника и сарадника,
- континуирано планирање научног и стручног рада и
- институционалну и законску логистику за научни и стручни рад наставника.

Факултет обезбеђује наставницима и сарадницима могућност за перманентно научно и стручно усавршавање и напредовање путем:

- информисања наставника и сарадника о конкурсима за стипендије,
- информисања наставника и сарадника о научним скуповима у организацији образовних и других институција у земљи и иностранству,

- набавке литературе, приступа базама података, библиотечким ресурсима на интернету и другој научној инфраструктури,
- успостављања билатералне и мултилатералне сарадње са домаћим и међународним образовним институцијама у циљу размене наставника и сарадника, припреме и реализације заједничких пројеката и др,
- одобравањем плаћених одсустава ради студијских боравака, учешћа на научним и стручним скуповима у земљи и у иностранству
- обуке у правној бази «Параграф лекс»

б) SWOT анализа

S (СНАГА)

1. Довољан број наставног кадра +++
2. Поступак избора наставника је у складу са критеријумима које прописује Национални савет за високо образовање +++
3. Квалификованост наставног кадра +++
4. Добра комуникација са студентима +++
5. Добар тимски рад наставног кадра ++
6. Квалитетни сарадници и асистенти +++
7. Уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника +++

W (СЛАБОСТИ)

1. Недовољно усавршавање наставника и сарадника у иностранству ++
2. Недовољно партиципирање Факултета у финансирању научног и стручног усавршавања наставника и сарадника ++

O (МОГУЋНОСТИ)

1. Запошљавање младих кадрова и њихово усавршавање +++
2. Конкурисање младих сарадника за стипендије у иностранству ++
3. Опредељење Факултета за пријем и усавршавање младих сарадника ++
4. Повезаност образовног рада са истраживачким пројектима ++

T (ОПАСНОСТИ)

1. Друштвено- економска ситуација у земљи и окружењу +++
2. Отежано објављивање радова у научним часописима +++

Квантификација процене претходних категорија дефинисана је на следећи начин:

- +++ високо значајно
- ++ средње значајно
- + мало значајно
- 0 без значајности

в) Предлог мера и активности за унапређење Стандарда 7:

Стандард 7 је испуњен, јер се избор наставника на Факултету врше у складу са Законом о високом образовању, Статутом и Правилником о избору наставника и сарадника.

Констатација и предлог мера и активности:

- О степену испуњености овог стандарда сведоче многобројни наведени елементи, којима се вреднује квалитет наставника и сарадника. Број и структура наставника по звањима и статусу у потпуности одговара потребама и карактеристикама наставног процеса на свим студијским групама. Увидом у анкету студената може се закључити да су оцене наставника на високом нивоу.
- Обезбеђивање више финансијских средстава за стручно и научно усавршавање наставника и сарадника.
- Развијати систем и механизме подстицања и награђивања квалитетне научне продукције.
- Омогућавање наставницима и сарадницима посећивање семинара о педагошко-дидактичним знањима и вештинама.

г) Показатељи и прилози за Стандард 7:

[Табела 7.1.](#) Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

[Табела 7.2.](#) Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

[Прилог 7.1.](#) Правилник о избору наставника и сарадника

[Прилог 7.2.](#) Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

а) Опис стања

Право уписа на студијски програм имају сва лица која испуне услове утврђене Законом о високом образовању, Статутом Факултета за правне и пословне студије др Лазар Вркатић ([Статутом ФЛВ из 2018. године](#)), Правилником о упису студената ([Правилник о упису студената из 2015. године](#)). Релевантне информације и податке о упису студенти добијају од референтна студентске службе, а по потреби и од других запослених установе и студијског програма. За потенцијалне кандидате врши се промоција студијских програма путем штампаних летака, огласа у средствима јавног информисања, друштвених мрежа ([Званична презентација факултета на друштвеној мрежи Facebook](#)), путем [факултетског сајта](#) или директног контакта са ученицима средњих школа у облику едукативних радионица.

Статут и Правилник о упису студената доступни су заинтересованим лицима на увид путем сајта, као и информације о референтном особљу студијског програма задуженом за пружање информација о упису на Факултет (види: интернет страницу Факултета: <http://www.flv.edu.rs/upis/>).

Број студената за упис у прву годину студија одређен је квотама које су утврђене у Дозволи за рад коју издаје Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност АП Војводине ([Дозвола за рад](#)), као и у [актима о акредитацији студијских програма](#). Високошколска установа поштује једнакост и равноправност студената по свим основама. Право уписа на Факултет не може бити ограничавано по основу пола, брачног стања, боје коже, језика, вероисповести, политичког убеђења, националног, социјалног или етничког порекла, инвалидности или по другом сличном основу, положају или околности (Члан 3. Правилника о упису студената). Такође, чланом 11 [Кодекса о академском интегритету](#) начелно се наводи да је члановима академске заједнице недозвољена дискриминација студента у било ком виду. У досадашњем раду Факултета није било примедби које би указивале на то да је прекршена једнакост и равноправност приликом уписа или у току студирања. Конкретније, разрадом члана 11 кодекса истиче се како сви чланови академске заједнице, а нарочито наставници и сарадници треба да поштују личност студента и да имају разумевања за његова/њена питања, мишљење, критику и академска интересовања; изричито је забрањена дискриминација и експлоатација студената у било ком виду, а посебно у финансијском, емотивном, социјалном или сексуалном смислу.

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на основу постигнутог успеха у претходном школовању и постигнутих резултата на пријемном испиту. Пријемни испит се обавља у складу са Законом о високом образовању и Статутом. Сваки од пријављених кандидата полаже пријемни испит након чега се издаје јединствена ранг листа за сваки студијски програм.

Према члану 11. Правилника о упису студената, а у складу са пропозицијама Закона о високом образовању, кандидат за упис на студијски програм може освојити највише 100

бодова, по основу општег успеха у средњој школи и по основу резултата постигнутог на пријемном испиту. Према члану 12. истог правилника, под општим успехом у средњој школи подразумева се просек оцена у првом, другом, трећем и четвртном разреду, помножен са бројем два. Тиме кандидат стиче најмање 16, а највише 40 бодова. Члан 13 истог правилника одређује да на пријемном испиту кандидат може стећи од 0 до 60 бодова, при чему се рачуна да је положио исти уколико оствари најмање 14.

Према члану 19. Правилника о упису студената, поступак полагања пријемног испита и рангирања кандидата спроводи Комисија за упис кандидата, која се посебно именује за сваки студијски програм, а коју именује Продекан за наставу. Чланови 20, 21 и 22 истог правилника ближе одређују надлежности, односно права и обавезе Комисије за упис студената.

Мерила за утврђивање редоследа кандидата за упис у прву годину студија регулисани су одредбама објављеног конкурса. Потенцијални кандидати који се одреде за упис на студијски програм, пријављују се на конкурс за упис, при чему добијају одштампани информатор, електронску адресу школе (<http://www.flv.edu.rs/kontakt/>) и распоред припремне наставе за полагање пријемног испита. Правилником о упису студената дефинисана је и процедура за упис студената са других, истих или сродних студијских програма других високошколских установа на жељени програм. Број студената за упис у прву годину студија одређен је квотама које су утврђене у акту о акредитацији.

Наставници на сваком студијском програму упознају студенте на почетку семестра са планом рада на сваком предмету који укључује: основне податке о предмету, циљеве предмета, садржај и структуру предмета, план и распоред извођења наставе, начин оцењивања, уџбенике, односно обавезу основну и допунску литературу и податке о наставницима и сарадницима. Силабусима, који су током школске 2020/21 услед природе школске године, односно одржавања исте online путем, били посебно доступни студентима, утврђено је да се оцењивање студената врши непрекидним праћењем рада студената, са акцентом на раду у мањим групама и менторском раду. Полагање свих предмета дели се на две целине, предиспитне активности и усмени (финални) испит. Складно идејама и циљевима Болоњске декларације, нарочита пажња придаје се детаљном организовању предиспитних активности, чији је циљ оспособљавање студената у различитим вештинама и начинима промишљања материје и усвајања знања (писмено изражавање кроз урађене семинарске радове или есеје, усмено кроз дискусију на часовима предавања или вежби уз награђивање присуства са циљем већег мотивисања студената, посебне активности попут дебата, радионица, затим колоквијума као класичног начина провере стеченог знања и слично). Оцена се формира на основу поена стечених у испуњавању предиспитних активности и обавезним полагањем коначног писменог и/или усменог испита ([Правилника о полагању испита](#)). Правилник о полагању испита из 2014. године ближе уређује ову материју. Студентски рад се прати и оцењује током целе школске године, а успешност савлађивања наставе на предмету се непрекидно прати и вреднује током извођења наставе. Укупна оцена студента на једном предмету састоји се од оцене коју је студент добио: за испуњење предиспитних обавеза и за показано знање на испиту ([Правилник о додељивању ЕСПБ бодова](#)). Имајући у виду да је максималан број поена које студент може да оствари на предмету 100 (100%), за пролазну оцену потребан је 51 бод. Редовни испитни рокови су јануарско-фебруарски, априлски, јунско-јулски, септембарски и октобарски (када се процени постојање потребе одржава се и додатни испитни рок, тзв. октобар 2), као и четири апсолвентска рока (октобарски, новембарски, мартовски и мајски, с посебним нагласком да је мајски рок доступан и студентима за

раније полагање испита услед похађања Work and Travel и сл. програма) током школске године ([Календар рада](#)). После спроведеног завршног испита, предметни наставници предају извештаје (записнике) о полагању и то за сваки испитни рок појединачно. Овај записник садржи број студената који су приступили и положили испит, као и структуру оцена на испиту.

Један од начина подстицања развоја студената је и додела стипендија из Фондације проф. др Лазар Вркатић, која постоји у оквиру установе ([ФЛВ – Фондација др Лазар Вркатић](#)). На годишњем нивоу стипендије добија 30 студената са најбољим просеком оцена ([Добитници стипендија на Конкурсу за доделу стипендија за упис у 2020/21. школску годину](#)). Додела стипендија даје добре резултате, с обзиром на то да мотивише студенте на боље учење и развијање такмичарског духа. Такође, већ неколико година одржава се такмичење у [писању есеја под покровитељством Фондације др Лазар Вркатић](#), а на коме је учествовао велики број студената са различитих приватних и државних факултета у Србији. На крају, складно Стратегији обезбеђења квалитета, као и Акционом плану за обезбеђење квалитета наглашава се потреба о учешћу студената у процени услова и организације студијских програма које је обезбеђено евалуацијом од стране студената која се спроводи током једне школске године (Упитник за евалуацију форма А).

Такође, у оквиру Факултета делује студентска организација Студентски парламент, који кроз сарадњу са органима високошколске установе има за циљ остварење права и заштиту интереса студената. Партиципација студената у Студентском парламенту једна је од полазних основа Болоњског процеса, кроз коју студенти активно учествују у раду високошколске институције и тако остварују директан дијалог са самом институцијом, као и са наставним кадром. Факултет, такође, има развијену сарадњу са организацијом АИЕСЕС, највећом студентском организацијом на свету, која своје присуство проналази на преко 2100 универзитета у 110 земаља. Студентима се, на тај начин, обезбеђује међународна платформа која им пружа могућност да открију и развију сопствене потенцијале, са надом у ”ефекат преливања” путем ког би позитивно утицали на промене у друштву. Студентски парламент правно упориште за своје деловање налази у Статуу факултета (Чланови 94, 95, 96 и 97. Статута ФЛВ), начелно и на основу, али је неопходно подстицати представнике студената на формулисање амбициознијих агенди, предлога и планова рада уз консултацију са продеканом за наставу не би ли се повећало и њихово учешће у аспектима спровођења студијских процедура у оквиру којих имају овлашћења.

Факултет обезбеђује својим актима, пре свега Правилником о полагању испита, као обавезујућим, коректно и професионално понашање наставника током оцењивања студената, а које обухвата: објективност наставника, њихову етичност и коректан однос према студентима. Запослени на Факултету свесни су одговорности коју имају према студентима, као особе које им преносе стручна и научна, али и животна знања и искуства. Они промовишу једнакост и равноправност свих студената без изузетака. Такође, методе оцењивања знања студената, која су усвојена у току наставног процеса, усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитованих студијских програма.

Инфраструктура за студенте (студентска служба, библиотека, читаоница, [просторије студентске организације – Студентски парламент](#), консултације и др. види: [Службе факултета](#)) испуњава захтеве који важе за високошколске институције. Међутим, могуће је додатно унапредити ову област (Универзитет у Новом Саду обезбеђује исхрану у виду студентске мензе, међутим, сама установа не поседује мензу и то је област где се додатно може унапредити стање). Затим, недостају јасно дефинисане усвојене процедуре и мере које установа доноси у случају сувише ниске пролазности по предметима и годинама,

као и у случају уочених неправилности у оцењивању, односно недостају механизми за процену и контролу процедура оцењивања.

Снага Факултета огледа се, пре свега, у високој стопи заинтересованости потенцијалних кандидата, а потом и у самој процедури пријема, која се заснива на поштовању равноправности и једнакости свих студената и кандидата за упис, као и на недвосмислености и транспарентности самих процедура, уз утемељеност на законским и другим правним основама.

Кодексом о академском интегритету усвојеним 2017. године регулишу се, између осталог, питања одговорности, те недозвољених радњи чланова академске заједнице.

Факултетски сајт је редизајниран, а акти и информације од значаја су доступни студентима. Е-learn портал намењен за комуникацију између наставника и студената, као и портал студентске службе су, такође, редизајнирани и унапређени, и користе се активно с циљем одржавања контаката и размене свих неопходних материјала за припрему обавеза студената.

Факултет подстиче развој студентских компетенција кроз различите врсте наставних и ваннаставних активности, са посебним акцентом на стручној пракси. Кроз сарадњу са институцијама, студентима је омогућено обављање стручне праксе, затим организоване посете и трибине у оквиру којих имају могућност да стекну значајна искуства, практична знања и вештине, па тако, сваки од студијских програма има широк фонд стручне праксе.

Конкретно, у оквиру студијског програма Пословна психологија студенти имају прилику да иду на стручну праксу у институције као што су: Vega IT, Coca Cola, British American Tobacco, Eirix, OTP банка, Свратиште за децу, као и у основним и средњим школама у Србији, факултетима и клиникама. Студијски програм Право има сарадњу са правосудним институцијама и организацијама као што су: Адвокатска комора Војводине и града Ниша, основним и вишим судовима у Новом Саду и Нишу, основним и вишим јавним тужилаштвом у Новом Саду и Нишу, прекршајним и привредним судом у Нишу и управним судом у Београду. Поред тога, институције са којима је постигнут договор о сарадњи укључују и: Студентски центар Нови Сад, Партнери за демократске промене, други правни факултети из региона и др. У оквиру студијског програма Безбедност и криминалистика организован је широк асортиман практичне наставе и студијских посета, као што су: борилачке вештине, теоријска обука у руковању ватреним оружјем, вештине спасавања у води, вештине пружања прве помоћи, форензичке радионице и недељна пракса у форензичким центрима у Новом Саду и Нишу, посете полицијским управама и станицама у Новом Саду и Нишу, посете казнено-поправном затвору у Нишу и окружном затвору у Новом Саду, посете бројним предузећима и установама (НИС, Новосадски сајам, детективске агенције, агенције за физичко-техничко обезбеђење...), обезбеђење јавних скупова високог ризика у виду улоге менаџера безбедности и сл. Катедра за енглески језик има сарадњу са организацијама и установама као што су ELTA (Удружење наставника енглеског језика), Карловачка гимназија, Амерички кутак Нови Сад, ОШ "Ђура Даничић" Нови Сад, Смарт гимназија Нови Сад, Педагошки факултет у Сомбору, English Book у Београду и др. са којима се организује пракса као што је годишња конференција са организацијом ELTA, али и могућност студената да своја теоријска знања надопуњују практичним у оквиру основних и средњих школа.

Стипендирање најбољих студената кроз Фондацију Лазар Вркатић очигледна је снага установе. Исто тако, Фондација Лазар Вркатић традиционално организује такмичење у писању есеја у пољу друштвено-хуманистичких наука за студенте основних и мастер

студија свих факултета у Србији, чиме се даје додатан акценат на развијању критичног мишљења студената, али се и подстиче недискриминација чињеницом да је писање есеја омогућено свим студентима у Србији, без обзира да ли они долазе са матичног факултета или неког другог, као и то да ли је факултет државни или приватни, уз додељивање награде за три најбоља рада.

Студенти су организовани кроз Студентски парламент и имају учешћа у оцењивању и побољшању рада студијских програма Факултета.

Међутим, неопходно је интензивније пратити пролазност студената по предметима, програмима и годинама студијских програма.

Недостају дефинисане процедура и мере које студијски програми доносе и по њима поступају у случају сувише ниске пролазности по предметима и годинама, као и у случају уочених неправилности у оцењивању, односно, недостају механизми за процену и контролу процедура оцењивања.

Пожељно би било посветити више пажње организацији научних конференција и скупова са учешћем наставника, а такође и изградити модел подстицања студената на писање више научних радова, који би потом били адекватно вредновани.

Слабост представља и непостојање обједињене базе завршних и мастер радова студијских програма, што чини да се један број тема, иако примамљив, неретко понавља, чиме се не доприноси академској заједници у смислу обогаћивања знања.

Са циљем подстицања развоја студентских знања може се направити побољшање у области размене студената са другим, домаћим и иностраним, високошколским установама.

Потребно је мотивисати представнике Студентског парламента на адекватније постављање радних циљева, те на узимање већег учешћа у процедурама у оквиру којих имају овлашћења.

Могућности се истичу и у додатним инфраструктурним побољшањима, као што су студентска мрежа или клуб.

Претња раду Факултета у оквиру овог стандарда огледа се у утицају друштвено-економског стања на квалитет студирања и студентски стандард, посебно када се узму у обзир ефекти и последице изазвани пандемијом корона вируса и преласком на наставу online типа.

Тakoђе, претња раду огледа се и у непостојању прецизно дефинисаних корективних мера и процедура у случају ниске пролазности на испитима, недоследне примене система оцењивања и слично.

б) SWOT анализа

S (ПРЕДНОСТИ)

1. Заинтересованост потенцијалних кандидата, као и актуелних студената за студије на Факултету +++
2. Процедура пријема студената +++
3. Једнакост и равноправност студената +++
4. Функционални и студентима доступни Е-learn портал и портал студентске службе +++
5. Доступност информација о студијама +++
6. Доступност процедура и критеријума оцењивања +++

7. Наставници и сарадници доступни студентима +++
8. Упознавање са простором на Факултету у терминима ”отворених врата” +

W (СЛАБОСТИ)

1. Неадекватна анализа метода и критеријума оцењивања по предметима и годинама, неодређеност корективних мера +++
2. Неадекватно праћење пролазности студената по предметима, програмима и годинама, уз корективне мере +++

O (МОГУЋНОСТИ)

1. Побољшање и интензивирање активности студентске размене. +++
2. Подстицање представника Студентског парламента на узимање већег учешћа у процедурама у оквиру којих имају овлашћења +++
3. Стручна помоћ која се пружа студентима у планирању и развоју каријере ++
4. Увођење студентске мензе ++

T (ОПАСНОСТИ)

1. Ефекти и последице изазвани пандемијом корона вируса и обуставом наставе у просторијама факултета +++
2. Утицај друштвено-економског стања на квалитет студирања и број уписаних студената +++
3. Непостојање прецизно дефинисаних корективних мера и процедура у случају ниске пролазности на испитима и недоследне примене система оцењивања +++

Квантификација процене датих категорија дефинисана је на следећи начин:

- +++ високо значајно
- ++ средње значајно
- + мало значајно
- 0 без значајности

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 8:

Може се закључити да је Стандард 8 испуњен. У циљу унапређења стандарда 8, неопходно је увођење дугорочног и систематског праћења просечног трајања студија у претходној школској години у односу на ранији петогодишњи период, као и праћење одустајања студената од даљег студирања.

Неопходно је и унапредити информациони систем како бисмо располагали и анализирали информације о постигнућу студената, али и:

- Уводити методе за анализу метода и критеријума оцењивања по предметима и годинама, уз корективне мере;
- Потребно је праћење пролазности студената по предметима и годинама, уз корективне мере;

- Потребно је побољшање и интензивирање студентске размене са другим високошколским институцијама;
- Пожељно је даље јачање инфраструктуре која би била на располагању студентима, попут студентске мензе;
- Потребно је мотивисати представнике Студентског парламента на адекватније постављање радних циљева, те на узимање већег учешћа у процедурама у оквиру којих имају овлашћења;
- Неопходно је унапредити инфраструктуру факултета која би омогућила лакши приступ особама са инвалидитетом;
- Пожељно би било поставити сандуче за идеје, утиске и жалбе путем ког би студенти анонимно могли да оставе своје предлоге;
- Пожељно би било саставити образац форме за молбе коју би студенти могли да користе за писање својих захтева и молби, чиме би се истовремено олакшао правни саобраћај, а и саме молбе би добиле већи правни легитимитет.

Показатељи и прилози за Стандард 8:

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса
 Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућег подзаконског акта.

а) Опис стања

Факултет обезбеђује квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса у складу са [Стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета рада](#), укључујући и подстицајне и корективне мере, као и [Правилником о уџбеницима и другим наставним средствима](#).

За све наставне предмете обезбеђена је обавезна литература, коју студенти преузимају у скриптарници Факултета, а доступна је и у библиотеци Факултета. Значајан део наставне литературе се обезбеђује кроз издавачку делатност Факултета. Она је ближе регулисана Правилником о уџбеницима и другим наставним средствима. Овим Правилником уређује се предмет и организација издавачке делатности, као и поступак издавања уџбеника и других научних публикација, у које спадају: помоћна наставна средства, скрипте, научни часописи, зборници радова и дела монографског карактера. Наставна литература која не представља издавачку делатност Факултета набавља се и обезбеђује на време, пре почетка сваког семестра, како би се свим студентима благовремено учинила доступном.

Факултет поседује библиотеку опремљену значајним бројем библиотечких јединица, као и опремом за рад. Библиотека Факултета уписана је у регистар библиотека на основу Решења библиотеке Матице српске Нови Сад бр. 0604-1910 од 05.12.2007. Она представља важну научно-истраживачку јединицу, и од знатне користи је студентима, наставницима и сарадницима Факултета. У Библиотеци се организује и врше послови који се тичу књижног фонда и документације Факултета. На пословима библиотекара упуслена су три извршиоца, и то два лиценцирана библиотекара и један лиценцирани књижничар. Радно време библиотеке обухвата и поподневне сате што је у складу са трајањем наставе. Такође, библиотека је на располагању студентима и сваке прве суботе у месецу.

Установа располаже библиотечким фондом од 12.948 библиотечких јединице. Обим библиотечког фонда за период који је обухваћен анализом, се континуирано повећавао, што се види из прилога [Табела. 9.1](#). Тако је у шк. 2020/21. библиотечки фонд износио 12303 библиотечких јединица, у шк. 2021/22. 12.749 библиотечких јединица, док је у шк. 2022/23. години износио 12.948 јединица. Фонд библиотеке се континуирано увећава. Поред тога, библиотека позајмљује литературу из других библиотека путем библиотечке размене. У њој су архивирани завршни и мастер радови сортирани по областима, што омогућава студентима да лако претражују и користе радове бивших студената.

Студентима је на располагању читаоница Факултета, као посебан простор за рад и едукацију, која се налази у саставу библиотеке. Студенти, у анонимној анкети, једном годишње оцењују квалитет библиотечког фонда, начин рада библиотеке, доступност читаонице и рачунара, квалитет уџбеника и њихову доступност и у оквиру све три школске године се просечна оцена кретала у категорији *врло добар* и *одличан*. Извештај о резултатима студентског анкетирања предмет је разматрања на седницама Катедри студијских програма и Наставно-научног већа.

Факултет поседује рачунарски кабинет у седишту Факултета у Новом Саду опремљености 32+1 рачунар, форензички кабинет опремљености 12+1 рачунар, и рачунарски кабинет у Нишу као наставној јединици ван седишта Факултета опремљености 24+1 рачунар. Сви рачунари су опремљени интернет везом. Поред тога и све учионице опремљене су рачунаром, пројектором и видео-бимом, односно поседују неопходна аудио-визуелна средства за извођење савремене наставе. На свим рачунарима користе се лиценцирани рачунарски програми. На пословима одржавања информационог система ангажовано је неколико стручњака, који одржавају опрему, старају се о локалној мрежи и веб презентацији Факултета. Рачунарска и комуникациона инфраструктура и опрема редовно се одржава и осавремењава.

Од 2012. године студентима ФЛВ на располагању је *E-learn* портал (<http://e-learn.flv.edu.rs/>) у оквиру сајта Факултета. Ова платформа, у почетку корићена углавном за качење наставних материјала, током пандемије постала је незаменљиво средство за рад. Надограђена је софтвером за видео конференцију као би се омогућило праћене онлајн наставе и других наставних и ваннаставних активности. У ту сврху закупљено је довољно сервисних ресурса и извојена значајна средства за набавку хардвера како би се подржало уживо праћење предавања за око 400 корисника уз додатну могућност снимања предавања и одложеног гледања. Захваљујући њој, одржане су бројне виртуелне размене знања као онлајн трибине, вебинари, гостујућа предавања и семинари на којима су учествовали наши наставници или гостујући предавачи из различитих институција са којима Факултет остварује успешну сарадњу. Сви су имали за циљ да допуне уобичајене наставне садржаје.

Анализа и процена стања

У односу на претходни Извештај, одржан је ниво квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса. Уочене слабости и недостаци огледају се и даље у ограничењу простора библиотеке, неукључивању у онлајн системе „КоБСОН“ и „СОБИСС“. Ипак, у наредном периоду Факултет ће уложити напоре да постане члан Конзорцијума библиотека Србије за обједињену набавку (КОБСОН) и Кооперативног онлајн библиографског система и сервиса (СОБИСС), чиме би се створили услови за квалитетнију и доступнију понуду наставно-научних садржаја.

Списак литературе за сваки наставни предмет садржан је у наставном плану рада тог предмета – силабусу, који је претходно утврђен и конципиран у складу са акредитацијом студијског програма. Правилником о уџбеницима и другим наставним средствима у чл. 10. тч. 2. прописано је да Одбор за издавачку делатност врши контролу квалитета садржаја и обим текста при поступку избора наставне материје, заједно за рецензентима. Чл. 2. Правилника одређено је да наставни и испитни материјал обухвата уџбеник чији је аутор садашњи или бивши професор Факултета, уџбеник неког другог домаћег или страног аутора који се користи на другом универзитету у земљи и свету, монографије, чланке из часописа, зборнике и друге материјале.

У чл. 5. Правилника одређено је да је дозвољени обим уџбеника или комбинација уџбеника и другог наставног и испитног материјала, у зависности од броја часова недељно, односно ЕСПБ са којим је одређени предмет заступљен у настави: предмети са 9-11 ЕСПБ од 550 до 600 страна; предмети са 7-8 ЕСПБ од 400 до 450 страна; предмети са 5-6 ЕСПБ од 250 до 300 страна; предмети са 4 ЕСПБ од 150 до 200 страна; предмети са 3 ЕСПБ од 100 до 150 страна. Истим чланом прописано је да испитна питања морају бити у складу са дозвољеним обимом наставне материје.

Чланом 15. Правилника одређено је да Одбор за издавачку делатност даје одобрење за издавање уџбеника и доставља га надлежној катедри и ауторима, док је чл. 14. прописано да Одбор разматра извештај рецензата и доноси одлуку о прихватању, неприхватању или потреби дораде уџбеника, након што у складу са чл. 13. правилника рецензенти изврше контролу квалитета текста уџбеника, односно другог материјала (у контроли рецензенти утврђују да ли је квалитет текста на таквом научном и стручном нивоу који дозвољава да се књига користи као наставни и испитни материјал, да ли је квалитет текста у погледу обухватности подесан, односно да ли у довољном обиму покрива метерију која је предвиђена наставним програмом предмета, као и то да ли је обим текста прилагођен стандардима за обим наставног и испитног материјала.

б) SWOT анализа

S (ПРЕДНОСТИ)

1. Издавачка делатност +++
2. Задовољавајући библиотечки фонд који расте сваке године ++
3. Издвојена средства на почетку школске године намењена набавци литературе +++
4. Покривеност предмета уџбеницима и училима ++
5. Постојање информатичких ресурса +++
6. Портал Moodle ++

W (СЛАБОСТИ)

1. Непотпуна софтверска подршка ++
2. Библиотека није члан COBISS-a ++
3. Ограниченост просторног капацитета библиотеке и радног времена ++

O (МОГУЋНОСТИ)

1. Повећање и проширивање библиотечког фонда ++
2. Увођење информационих помагала за осавремењивање логистике +++
3. Претплаћивање на међународне издавачке и агрегаторске базе научних публикација ++

T (ОПАСНОСТИ)

1. Ограничена средства за проширење библиотечког фонда ++
2. Ограничена финансијска средства +++
3. Немогућност прикључивања приватним факултетима у КОБСОН систем +++

Квантификација процене претходних категорија дефинисана је на следећи начин:

- +++ високо значајно
- ++ средње значајно
- + мало значајно
- 0 без значајности

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 9

Факултет испуњава Стандард 9. Факултет ће мотивисати наставнике да припреме што више едукативног материјала у електронском облику и да користе портал Moodle који омогућава да видео-презентације, модели тестова, задаци за решавање, изводи из књига и сл. буду доступним студентима преко сајта Факултета.

У предлог мера и активности сврставамо:

- Током периода пандемије значајан део наставних активности пресељен је на портал *E-learn*. Из читавог изазовног периода сви наставници и сарадници изашли су са неким новим знањима, искуствима, спремнији да у наставу укључе различите интернет садржаје, примењују неке нове моделе подучавања и комуникације са студентима, што ће у сваком случају побољшати квалитет наставе и наставних садржаја. Све то је у највећој мери подржано је расположиви информатичким ресурсима.
- Затим, у складу са финансијским могућностима, потребно је постепено повећавати библиотечки фонд, из поклоне и донација, као и редовно осавремењавати рачунарску и комуникациону опрему. Било би корисно и размотрити могућност да се рачунарска опрема која се налази у просторијама где је мања фреквенција запослених и који нису често у употреби, пресели у кабинете које деле већи број наставника и сарадника, како би се омогућило ефикасније обављање научно-истраживачког рада у самим просторијама Факултета.
- Потребно је, уз све, и настојати да у што скоријем периоду библиотека Факултета постане члан Конзорцијума библиотека Србије за обједињену набавку (КоБСОН) и Кооперативног онлајн библиографског систем и сервиса (COBISS), чиме би се створили услови за квалитетнију и доступнију понуду наставно-научних садржаја.

д) Показатељи и прилози за Стандард 9

[Табела 9.1.](#) Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

[Табела 9.2.](#) Попис информатичких ресурса

[Прилог 9.1.](#) Општи акт о уџбеницима

[Прилог 9.2.](#) Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

[Прилог 9.3.](#) Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

**Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет
ненаставне подршке**

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

а) Опис стања

Факултет је својим општим актима, у складу са законом, установио органе управљања и пословођења, као и стручне органе, и детаљно је регулисао њихову надлежност и одговорност у организацији и управљању. Према Статуту Факултета, орган управљања је Савет, орган пословођења је Декан, а стручни органи Факултета су: Наставно-научно веће, Катедре студијских програма, Колегијум, Комисија за проверу обезбеђење квалитета и Студентски парламент.

Организација Факултета утврђена је у складу са Законом, уз максимално уважавање принципа функционалности, целисходности и рационалности.

Факултет омогућује студентима организовање и деловање путем Студентског парламента. Студенти су адекватно заступљени у организовању и одлучивању у Факултету и кроз следећа учешћа својих представника у Наставно-научном већу и Комисији за самовредновање и обезбеђење квалитета и др. Деловање студената у свим важнијим сегментима рада је усклађено са Законом о високом образовању и општим актима Факултета.

Факултет, према Статуту, чине организационе јединице:

- Наставно-научна јединица;
- Студијско-истраживачки центри;
- Стручне службе.

Наставно-научну јединицу чине наставници и сарадници Факултета. Наставно-научна јединица обавља образовно-научну делатност у остваривању студијских програма на свим нивоима и врстама студија, као и остваривање посебних облика стручног образовања и усавршавања. Наставно-научна јединица обавља своју делатност преко катедри.

Катедре се образују у складу са Статутом Факултета за једну или више ужих научних области. Катедру чине сви наставници и сарадници у пуном радном односу.

Стручна служба обавља административне, правне, извршно-управне, материјално-финансијске, техничке, помоћне и друге опште послове за потребе Факултета. Стручне службе су:

- Служба за наставу и студентска питања,
- Правна служба
- Служба за финансијско-материјалне послове,
- Техничка служба,
- Информатички центар и
- Библиотека, скриптарница и читаоница.

Служба за наставу и студентска питања обавља послове везане за организацију наставе и испита, уписа и евиденције студената и чување документације. Служба за наставу и студентска питања има свог руководиоца.

У правној служби обављају се административни, кадровски, правни, послови међународне сарадње, као и послови одржавања и обезбеђења зграде и имовине. Службом за опште послове руководи Секретар Факултета.

У служби за финансијско-материјално пословање обављају се послови из области финансијског, материјалног и књиговодственог пословања. Службом за финансијско-материјално пословање руководи финансијско-извршни директор, који реализује политику финансирања и развоја Факултета, контролише наменско трошење средстава, учествује у изради буџетских захтева, предлога финансијских планова и извештаја о финансијском пословању, одржава контакте са надлежним министарствима, банкама и другим пословним партнерима, предузима мере из области финансијске проблематике; предлаже основе пословне политике, подноси годишњи извештај о резултатима пословања Факултета, има наредбодавна овлашћења у области финансијског пословања, доноси одлуке о накнадама које плаћају студенти и друга лица за поједине услуге и др.

Делатности Информатичког центра су: планирање, развој и одржавање информатичке мреже, развој и одржавање web-презентација Факултета и његових организационих делова, развој и одржавање базе података, прављење упутстава и одржавање курсева за кориснички рад и друге активности везане за информатичку мрежу на Факултету. Информатичким центром управља руководилац.

Библиотека организује и врши послове који се тичу књижног фонда Факултета и документације. Библиотека, у складу са одлуком о набавци књига и других публикација, обрађује, чува и даје на коришћење књижни фонд, прикупља, сређује податке о књижном фонду, као и документа и публикације који су од значаја за научни рад на Факултету. Радом Библиотеке руководи библиотекар.

Опис послова за свако радно место, са стандардизацијом процедура у обављању посла, одговорност сваког радника на радном месту у служби, обавеза поступања по налогу надређеног радника или органа, која је у вези са описом радног места, поступање по налогу којим се прекорачују обавезе утврђене описом радног места, процедура ангажовања и друго утврђени су [Правилником о систематизацији радних места](#).

На овај начин стандардизован је рад запослених у службама, дефинисан је очекивани ниво квалитета рада.

Услови и поступак заснивања радног односа ненаставног особља утврђују се Правилником о систематизацији радних места. Ради пријема најквалитетнијих кадрова, Факултет спроводи процес професионалне селекције. Након спроведене конкурсне процедуре, Декан и Оснивач закључују уговоре о раду са изабраним кандидатом. Сваки запослени на Факултету има свој персонални досије, у који се уписују подаци о квалификацијама и компетенцијама запосленог, о напредовању, евентуалним дисциплинским мерама, и др. На Факултету **20** радника чини ненаставно особље у Новом Саду и 3 радника у Нишу ([табела 10.1](#)).

Рад органа пословођења, Декана, Продекана за наставу и руководиоца студијских програма у Новом Саду и Нишу су оцењени, од стране студената, су у све три школске године оцењи високо. Рад служби је, такође, веома високо оцењен од стране студената, поготово када су у питању студентска служба и библиотека. Хигијенско-санитарни услови су, према оцени студената, континуирано изузетно високо процењени (Прилог 3.3).

Факултет перманентно осавремењава процес рада у службама, увођењем нових информационих технологија и процедура, што изискује стално усавршавање и образовање

управљачког наставног и ненаставног особља. Сагласно томе, организују се семинари, разни видови обуке, у складу са потребама запослених, који су високо мотивисани да унапредују своје професионалне компетенције.

б) SWOT анализа

С (СНАГА)

1. Статутом Факултета јасно су дефинисане надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа +++
2. Статутом и општим актом о систематизацији радних места јасно је дефинисана организациона структура Факултета +++
3. Годишњим анкетама, у складу са Правилником о самовредновању, врши се праћење и оцењивање квалитета управљања Факултетом, рад стручних служби и ненаставног особља и предлажу се мере за унапређење квалитета +++
4. Високе оцене студената ++

W (СЛАБОСТИ)

1. Застарелост софтвера за студентску службу +++
2. Студентски парламент недовољно користи могућности за учешће у одлучивању +++

О (МОГУЋНОСТИ)

1. Усавршавање софтвера за рад студентске службе ++
2. Едукација ненаставног особља ради остваривања бољег контакта са студентима ++

Т (ОПАСНОСТИ)

1. Брзе промене у друштвеном окружењу и немогућност адекватне адаптације на њих ++
2. Немогућност дугорочног стратешког планирања због недостатка плана о кадровским потребама друштва ++
3. Неадекватно и споро реаговање надлежних тела на појединачне случајеве кршења прописа у области високог образовања ++

Квантификација процене претходних категорија дефинисана је на следећи начин:

- +++ високо значајно
- ++ средње значајно
- + мало значајно
- 0 без значајности

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 10:

Факултет испуњава Стандард 10. Факултет ће перманентно пратити и усавршавати примену поступака за обезбеђење квалитета управљања и ненаставне подршке, предвиђених Правилником о квалитету и другим актима Факултета, и по потреби, и даље развијати.

У предлог мера и активности сврставамо:

- Факултет ће наставити да побољшава услове рада ненаставних радника обезбеђивањем адекватног простора, набавком још савременијих средстава за рад и побољшањем техничких услова рада;
- Факултет ће наставити да унапређује стручне компетенције ненаставних радника, укључујући и обуку у области комуникације, стандарда професионалног понашања и да подстиче студенте да дају иницијативе за унапређење у оквиру студентског парламента.

г) Показатељи и прилози за Стандард 10:

Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица Нови Сад и Ниш

Прилог 10.1. Шематска организациона и управљачка структура Факултета

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбедује кроз њихов адекватан обим и структуру.

а) Опис стања

Факултет поседује одговарајући простор у погледу обима и структуре, тако да задовољава стандарде за акредитацију високошколских установа који важе у погледу простора.

За обављање наставне и научно-истраживачке делатности Факултет у Новом Саду има укупно 5214,00 м², као и укупно 635,84 м² у Нишу, при чему је оспособљен за одржавање савременог наставног процеса и задовољава највише стандарде квалитета у погледу простора, који су дефинисани стандардима за акредитацију ([Листа просторија са површином](#)).

Факултет располаже са савременим рачунарима и пројекторима у свим учионицама, рачунарима, који су прикључени на интернет, и штампачима у свим наставничким кабинетима и свим службама, скенерима, најсавременијим апаратом за фотокопирање, као и осталом пратећом опремом.

Факултет располаже са 118 рачунара намењених студентима, наставницима и осталом особљу. Поред рачунара, Факултет поседује 29 штампача, 24 видео пројектора, 5 платна за пројектовање, 9 скенера и осталу пратећу опрему. Службе су опремљене одговарајућим техничким средствима и компјутерском опремом и у раду користе софтвере који се стално осавремењују ([Листа вредније опреме која се користи у наставном процесу \(Нови Сад и Ниш\)](#)).

На Факултету се води одговарајућа набавна и финансијска политика како би се обезбедили услови за квалитетно извођење наставе и задовољиле потребе запослених и студената за савременим информатичким средствима, имајући у виду њихов број.

Студентима је обезбеђен несметан приступ свим информацијама у погледу студија, које се редовно објављују на интернет страници Факултета (<http://www.flv.edu.rs/>). Сајт Факултета је у свим школским годинама које су обухваћене овим извештајним периодом, од стране студената, оцењен са оценом у категорији *врлодобар* и *одличан*.

Факултет обезбеђује редовно одржавање простора и опреме кроз организовање рада одговарајућих служби, висок ниво хигијене свих просторија, као и редовно одржавање опреме и њено осавремењавање. Хигијенско санитарне услове просторија су континуирано процењивани са највишим оценама.

Квалитету простора допринело је опремање специјализованих учионица као што су кабинет за форензику, учионица за симулацију суђења, учионица за симултано и консекутивно превођење и рачунарски кабинет, као и других. Поред наведеног, квалитету простора и опреме доприноси и континуирано: праћење и усклађивање просторних капацитета и опреме са потребама наставног процеса, анкетања студената, примена законских правила и утврђених процедура набавке ствари, опреме и потрошног материјала и предузимање корективних мера у случају пропуста у раду, праћење и контрола квалитета рада на одржавању опреме и хигијене и предузимање корективних мера у циљу ефикаснијег обављања послова на одржавању опреме.

б) SWOT анализа

S (ПРЕДНОСТИ)

1. Довољна површина за извођење теоријске и практичне наставе +++
2. Добра опремљеност учионица и осталог простора за извођење наставе +++
3. Распољивост рачунарске опреме +++
4. Постојање специјализованих кабинета за наставу ++

W (СЛАБОСТИ)

1. Потреба за већим бројем кабинета за наставнике и сараднике ++
2. Обезбеђивање већег простора за Студентски парламент и Студентски клуб ++

O (МОГУЋНОСТИ)

1. Побољшање рачунарске опреме на нивоу факултета +++
2. Побољшање просторних могућности ++
3. Реорганизација рачунарске опреме ради веће доступности наставном особљу ++

T (ОПАСНОСТИ)

1. Брз напредак технологије, што подразумева сталне трошкове ++
2. Ефекти и последица друштвено-економске ситуације у држави могу бити претња +++

Квантификација процене претходних категорија дефинисана је на следећи начин:

- +++ високо значајно
- ++ средње значајно
- + мало значајно
- 0 без значајности

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 11:

Факултет испуњава Стандард 11, јер обезбеђује адекватан обим и структуру простора и опреме.

У предлог мера и активности сврставамо:

- Факултет ће наставити да перманентно побољшава квалитет простора и опреме и то пре свега инвестиционим одржавањем постојећег простора, који је тренутно у одличном стању;
- Вршиће се и даље опремање учионица адекватном аудио-визуелном опремом;
- Повећаваће се површина кабинета наставника и сарадника и изнаћи и опремити простор за Студентски парламент и Студентски клуб;
- Наставиће се активности на опремању специјализованих учионица које доприносе ефикаснијој настави.

г) Показатељи и прилози за Стандард 11:

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе - нема

Стандард 12: Финансирање

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

а) Опис стања

Факултет обезбеђује квалитетан и стабилан извор финансирања за реализацију наставно-научног процеса и професионалних активности, обезбеђује финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава што доводи до финансијске стабилности у дугорочном периоду.

Основни и најзначајнији извори финансирања Факултета су:

- школарине студената и
- други извори у складу са законом.

Извори финансирања могу бити:

- пројекти и уговори у вези са реализацијом наставе, истраживања и консултантских услуга,
- накнаде за комерцијалне и друге услуге,
- оснивачка права из уговора са трећим лицима,
- донације, поклони и завештања.

Факултет самостално планира распоред и намену финансијских средстава тако да обезбеђује финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду. Трошкови Факултета су:

- обезбеђивање услова за извођење теоријске наставе и вежби,
- набавка потребне опреме за извођење наставе и вежби,
- научно и стручно усавршавање наставника, сарадника и других запослених,
- студијске екскурзије,
- практични рад студената,
- библиотечки фонд,
- модернизовање рачунарске учионице,
- међународна сарадња,
- издавачка делатност,
- рад и развој информационог система као подршке наставном процесу,
- рад Студентског парламента и удружења студената,
- текуће пословање,
- зараде запослених у складу са Законом и актома Факултета
- накнаде и друга примања запослених,
- инвестиције и инвестиционо одржавање,
- други трошкови за намене у складу са Законом.

Финансијска служба Факултета израђује [финансијски план](#) за наредну годину, што обухвата финансијско пословање Факултета. [Извештаји о финансијском пословању](#), попису имовине и средстава Факултета редовно се разматрају и усвајају на седницама Савета, чиме се обезбеђује јавност и транспарентност извора финансирања и начина употребе финансијских средстава.

Из Извештаја о финансијском пословању и годишњем обрачуна, може се видети да Факултет брижљиво води рачуна о финансијским средствима, којима располаже и рационално их троши.

б) SWOT анализа

S (ПРЕДНОСТИ)

1. Стабилни извори финансирања +++
2. Све већи број студената +++

W (СЛАБОСТИ)

1. Тешкоће при одобравању научно-истраживачких пројеката од стране Министарства за науку приватним високошколским установама +++
2. Ограниченост уписа студената акредитационом квотом на поједине студијске програме ++

O (МОГУЋНОСТИ)

1. Учешће у заједничким пројектима са другим институцијама из државе и региона ++
2. Организовање комерцијалних семинара, школица, радионица и саветодавних услуга +++

T (ОПАСНОСТИ)

1. Друштвено-економске прилике у држави +++
2. Демографски токови (све мањи наталитет) +++

Квантификација процене претходних категорија дефинисана је на следећи начин:

- +++ високо значајно
- ++ средње значајно
- + мало значајно
- 0 без значајности

в) Предлог мера и активности за унапредeње квалитета Стандарда 12:

Факултет је испунио стандард 12, с обзиром да је обезбеђено квалитетно и стабилно финансирање активности, те да је остварено финансијско планирање и транспарентност употребе финансијских средстава.

- Средства која Факултет оствари од самофинансирајућих студената, тренутно, обезбеђују квалитетне услове за рад, међутим, треба наставити са активностима у циљу проширења извора финансирања као што су: научно истраживачки пројекти, уговори у вези са пружањем консултантских услуга, донације, поклони и др.

г) Показатељи и прилози за Стандард 12:

[Прилог 12.1.](#) Финансијски план

[Прилог 12.2.](#) Финансијски извештај за претходну календарску годину

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколска установа обезбеђује значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

а) Опис стања

Улога студената у процесу обезбеђења квалитета на Факултету остварује се радом Студентског парламента и учешћем представника студената у раду органа за обезбеђивање квалитета (Комисија за проверу квалитета, која има три студента), редовним оцењивањем квалитета студијских програма, свих елемената наставног процеса, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, рада наставника, сарадника и служби у поступку анкетирања, кроз које студенти, осим што остварују своја права и интересе и баве се различитим ваннаставним активностима, побољшавају квалитет студирања.

Студенти дају своје мишљење и оцену о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет, укључујући и резултате самовредновања.

Факултет организује и спроводи анкету којом се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области битних за процес образовања и њене резултате чини доступним јавности кроз оцену квалитета и Извештај о самовредновању. Општим актима Факултета, студентско вредновање квалитета студија је предвиђено анкетирањем студената на крају наставе у летњем семестру (Форма А), при чему су прописане области вредновања: студијски програми, наставни процес, уџбеници и литература, рад стручних служби, простор и опрема; на крају сваког семестра (Форма Б) се вреднује педагошки рад наставника и сарадника. Анкетирањем студената о овим питањима је задовољен услов да они имају значајну улогу у самовредновању.

Студентски парламент одржава седнице на којима расправља о студентским питањима, делегира представнике студената у телима и органима Факултета и стара се о заштити и интересима права студената. Студентски парламент делује према [Статуу](#) из 2019. за који су у мају 2023. [усвојене измене и допуне](#) у складу са законом. Кроз рад студентског парламента студенти дају допринос побољшању квалитета наставе и студијских програма. У периоду током мера изазваних КОВИД пандемијом студентском парламенту је био отежан рад. Сходно томе, оцене рада парламента од стране свих студената су биле нешто ниже током периода који обухвата процес самовредновања.

Факултет подстиче студенте на активно укључивање у процес развоја студијских програма и планова рада на предметима, као и у унапређивању процеса наставе, метода испитивања и друго.

б) SWOT анализа

S (СНАГА)

1. Активним учешћем студената добија се релевантна слика квалитета наставног процеса и свих других елемената који се вреднују +++
2. На основу исказаних ставова студената, по питању вредновања свих предвиђених елемената, могу се предузети даље активности ради побољшања рада +++

W (СЛАБОСТИ)

1. Недовољна заинтересованост студената може бити препрека у добијању конкретних и релевантних података о нивоу квалитета ++
2. Још увек недовољна организованост студената у оквиру активности Студентског парламента ++

О (МОГУЋНОСТИ)

1. На основу реалне студентске процене јасно се могу утврдити мере које треба предузети у циљу повећања квалитета ++
2. Сарадња са свршеним и већ запосленим студентима може имати повољан утицај на редефинисање наставних планова +++

Т (ОПАСНОСТИ)

1. Незаинтересованост студената за учешће у раду Студентског парламента ++

Квантификација процене претходних категорија дефинисана је на следећи начин:

- +++ високо значајно
- ++ средње значајно
- + мало значајно
- 0 без значајности

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 13:

Стандард 13 је испуњен. Пошто је обезбеђено учешће представника студената у раду Комисије за проверу квалитета, овај елемент стандарда квалитета може се оценити: квалитет задовољава у потпуности. Анкетирање студената је спровођено у складу са опитим актима Факултета, те се овај елемент стандарда квалитета може оценити: квалитет задовољен у потпуности.

У предлог мера и активности сврставамо:

- Повратне информације су драгоцене за потпунију анализу и оцену овог стандарда и за предлог корективних мера. Утицати на побољшања ставова појединих студената о неким службама по питању комуникације студената са особљем Факултета.
- Развити механизме и стратегије за мотивисање студената да се прикључе раду Студентског парламента.

г) Показатељи и прилози за Стандард 13:

Прилог 13.1. Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

Стандард 14 : Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

а) Опис стања

Факултет обезбеђује спровођење утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета установе. Факултет обезбеђује услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања. Имајући у виду значај примене процеса управљања квалитетом у области високог образовања, Факултет иде у правцу развоја сопствене стратегије управљања квалитетом у свим својим наставним и ваннаставним активностима. Факултет континуирано и систематски прикупља потребне податке о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета. Такође, упознаје наставнике, сараднике, ненаставно особље и студенте са резултатима Извештаја о спроведеним анкетама и резултатима исказаним у њима и то на седницама Наставно-научног већа, састанцима катедри, као и путем Студентског парламента. Резултати самовредновања су полазна основа за преиспитивање стратегије квалитета и одржавање квалитета.

Од самог почетка окосница пословне политике Факултета било је развој квалитета високог образовања. Будући да је развој квалитета образовања дуготрајни процесна коме је потребно радити континуирано.

У протекле три године Установа је уложила значајна средства у имплементацију информационог система за систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета. Значајно је напоменути да је у току израда новог информационог система. Због промене концепције информационог система Факултет је суочен извесним ограничењима у компарацији и праћењу статистичких показатеља успеха студената.

У будућности ће Установа установити процедуру за систематичније праћење запошљавања својих студената, али и развијати програме стипендирања студената од стране успешних компанија. Будући да је Факултет ускладио номенклатуру занимања са предлозима Националног савета за високо образовање, у последње време, немамо информације да је неко од студената имао проблем са препознавањем нивоа студија у Националној служби за запошљавање.

б) SWOT анализа**S (СНАГА)**

1. Постојање и примена правних аката за праћење квалитета +++
2. Тела Факултета редовно анализирају квалитет рада у свим сегментима +++
3. Редовно спровођење евалуације и анализа података о квалитету +++

W (СЛАБОСТИ)

1. Недовољна размена информација о унапређењу квалитета са другим високошколским установама ++
2. Недостатак потпуне софтверске подршке неопходне за прикупљање и анализу података ++

O (МОГУЋНОСТИ)

1. Већа сарадња са универзитетима и сродним факултетима у окружењу +++
2. Израда плана активности за анализу и праћење квалитета у раду појединих поткомисија ++
3. Могућност спровођења едукације запослених о условима обезбеђења и унапређења квалитета високошколске установе у целини +++

T (ОПАСНОСТИ)

1. Недостатак података о квалитету из високошколских установа из земље и окружења +++

Квантификација процене претходних категорија дефинисана је на следећи начин:

- +++ високо значајно
- ++ средње значајно
- + мало значајно
- 0 без значајности

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 14:

*На основу усвојених докумената из области обезбеђења, контроле и унапређења квалитета, извршена је прва свеобухватна провера квалитета рада у Факултету и урађен Извештај о самовредновању. Из изложеног, може се констатовати да је **испуњен 14 Стандард**.*

У предлог мера и активности сврставамо:

- Неопходно је наставити са контролом квалитета, са доградњом свих процедура, као и са успостављањем нових стандарда и увођењем нових процедура за обезбеђење, контролу и унапређење квалитета. Потребно је изградити и спровести процедуру за редовно добијање повратних информација о квалитету стечених компетенција дипломираних студената.

г) Показатељи и прилози за Стандард 14:

Прилог 14.1. Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређења квалитета рада високошколске установе.

Општа оцена испуњености стандарда квалитета високошколске установе

Сви стандарди за самовредновање се међусобно допуњују, укрштају и прожимају, тако да је приликом вредновања појединих сегмената Факултета немогуће одвојити поједине поступке, процедуре и механизме, којима се обезбеђује квалитет. На основу самовредновања претходног трогодишњег периода, може се закључити да су сви стандарди у основи испуњени. Уочени су и одређени недостаци, те су из тог разлога предвиђене мере за њихово отклањање. Идентични поступци самовредновања, које имају за циљ уочавање недостатака и њихово превазилажење, периодично ће се понављати, у складу са законским и подзаконским актима Републике Србије.

Закључак

Извештај о самовредновању служи као основа за промене и побољшавања наставног процеса и омогућује Факултету да провери квалитет својих програма, самим тим и диплома које студенти стичу. Наводи и подаци у извештају, треба да послуже руководству Факултета да формира планове будућег деловања у циљу даљег унапређења општег квалитета по свим Стандардима за самовредновање.

Комисија за самовредновање и оцењивање квалитета је у саставу:

1. Др Раде Богојевић, доцент, председник Комисије;
2. Др Јелена Достанић, професор, члан;
3. МА Никола Олбина, асистент, члан;
4. МА Наташа Агбаба, асистент, члан;
5. Предраг Војводић, студент, члан;
6. Лазар Шупић, ненаставног особље, члан;
7. Јасмина Живанов, ненаставно особље, члан.

У Новом Саду, 05. 06. 2024. године

**Сачинила Комисија за самовредновање
и оцењивање квалитета**

Председник, доц. др Раде Богојевић
